

แผนพัฒนาท้องถิ่น 2566 - 2570

(แก้ไขเปลี่ยนแปลง ครั้งที่ 1/2566)

เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

สำนักปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

**รวบรวมโดย งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา
โทร/โทรสาร 077- 630 - 659**

แผนพัฒนาท้องถิ่น

พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ของเทศบาลตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน หรือชุมชน หรือตำบล (แผนที่ประกอบ)

เทศบาลตำบลท่ามะปลาเดิม คือ สภาตำบล ซึ่งได้ประกาศกระทรวงมหาดไทย จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ และได้รับประกาศกระทรวงมหาดไทย การเปลี่ยนแปลงฐานะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปลา เป็นเทศบาลตำบลท่ามะปลา เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ด้านเหนือ จากหลักเขตที่ ๑ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากแนวกึ่งกลางแม่น้ำหลังสวน - บ้านหนองยาง บริเวณพิกัด M L ๐๓๖๙๗๘ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวกึ่งกลางแม่น้ำหลังสวน ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลท่ามะปลา กับตำบลวังตะกอก สิ้นสุดที่หมู่ที่ ๘ บ้านเขาเงิน ถึงหลักเขตที่ ๒ บริเวณพิกัด N L ๐๖๔๙๙๘ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๔ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก จากหลักเขตที่ ๒ เริ่มต้นจากแนวกึ่งกลางแม่น้ำหลังสวน บริเวณพิกัด N L ๐๖๔๙๙๘ ไปทางทิศใต้ถึงถนนคอนกรีตซอยวัดพะเนียด ตามแนวถนนคอนกรีตวัดพะเนียด ตัดถนนหมายเลข ๔๐๐๒ สายเขาเงิน - สวนสมเด็จ ถึงหลักเขตที่ ๓ บริเวณพิกัด N L ๐๖๕๙๙๓ รวมระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๓** ไปทางทิศใต้ตัดผ่านถนนหมายเลข ๔๐๐๒ สายเขาเงิน - สวนสมเด็จ ถึงรอยเชื่อมตามแนวร่องทางน้ำสาธารณะซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลท่ามะปลา กับตำบลขันเงินถึงหลักเขตที่ ๔ บริเวณพิกัด N L ๐๖๖๙๙๗ รวมระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๔** ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปเชื่อมถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ ถึงหลักเขตที่ ๕ บริเวณพิกัด N L ๐๗๑๙๘๕ รวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๕** บริเวณพิกัด N L ๐๗๑๙๘๕ ตามแนวกึ่งกลางร่องน้ำสาธารณะ ผ่านที่ลุ่มไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ ๖ บริเวณพิกัด N L ๐๗๕๙๘๕ จุดถนนคอนกรีต รวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๖** บริเวณพิกัด N L ๐๗๕๙๘๕ เลียบถนนคอนกรีตไปทางทิศใต้ จุดเชิงถ้าภูเขาทอง เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลท่ามะปลา กับตำบลขันเงิน ถึงหลักเขตที่ ๗ บริเวณพิกัด N L ๐๗๘๙๗๘ รวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๗** บริเวณพิกัด N L ๐๗๘๙๗๘ ตามแนวสันเขาถ้าภูเขาทองลงไปทางทิศใต้ ถึงเชิงเขาตัดผ่านถนนคอนกรีตสายเลียบบภูเขาทอง ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านสวนปาล์มถึงลำห้วยพ้อแดง ถึงหลักเขตที่ ๘ บริเวณพิกัด N L ๐๗๒๙๖๙ รวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๘** บริเวณพิกัด N L ๐๗๒๙๖๙ เป็นเส้นตามแนวกึ่งกลางคลองแม่ทะเล ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลท่ามะปลา กับตำบลขันเงิน ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ สิ้นสุดที่ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ ถึงหลักเขตที่ ๙ บริเวณพิกัด N L ๐๖๙๙๖๓ รวมระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๙** บริเวณพิกัด N L ๐๖๙๙๖๓ ไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตัดผ่านถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ เป็นเส้นตาม

แนวทึ่งกลางห้วยตอ แบ่งเขตระหว่างตำบลท่ามะปลา กับตำบลชันเงิน ไปทางทิศใต้ รวมระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร ถึงหลักที่ ๑๐ รอยเชื่อมระหว่างตำบลชันเงิน กับตำบลบ้านควน ที่บริเวณพิกัด N L ๐๖๗๙๕๕

ทิศใต้ จากหลักเขตที่ ๑๐ รอยเชื่อมระหว่างตำบลชันเงิน กับตำบลบ้านควน ที่บริเวณพิกัด N L ๐๖๗๙๕๕ ไปทางทิศใต้ผ่านถนนคอนกรีตสายห้วยหอย ถึงหลักที่ ๑๑ รอยเชื่อมตำบลบ้านควน ที่บริเวณพิกัด N L ๐๖๔๙๕๐ รวมระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๑๑** รอยเชื่อมตำบลบ้านควน ที่บริเวณพิกัด N L ๐๖๔๙๕๐ ไปทางทิศตะวันตก ตามแนว ถึงหลักที่ ๑๒ บริเวณพิกัด N L ๐๖๐๖๕๐ รวมระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๑๒** ไปทางทิศตะวันตก บริเวณพิกัด N L ๐๖๐๖๕๐ เลียบถนนคอนกรีตสายบ้านดอนนันทน์ ผ่านช่องเขาแม่ทะเล ถึงหลักที่ ๑๓ บริเวณพิกัด N L ๐๕๔๙๕๑ รวมระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๑๓** ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ถึงบ้านชายเขาตามแนวเชิงเขาน้ำตกไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ ๑๔ บริเวณพิกัด N L ๐๔๖๙๕๓ รวมระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๑๔** ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านสวนปาล์มสิ้นสุดบริเวณหลักเขตที่ ๑๕ พิกัด N L ๐๓๖๙๓๘ เชื่อมต่อดำบลหาดยาย รวมระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก จากหลักเขตที่ ๑๕ โดยมีแนวเริ่มต้นจากพิกัด N L ๐๓๖๙๓๘ ไปทางทิศเหนือเป็นแนวจดบ้านดอนนันทน์ หลักเขตที่ ๑๖ ที่พิกัด N L ๐๓๗๙๕๗ รวมระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร **จากหลักเขตที่ ๑๖** ไปทางทิศเหนือ ที่พิกัด N L ๐๓๗๙๕๗ เป็นแนวตรงเชื่อมระหว่างบ้านหาดยาย ตำบลหาดยาย สิ้นสุดที่กึ่งกลางแม่น้ำหลังสวน - บ้านหนองยาง ที่พิกัด N L ๐๓๖๙๓๘ รวมระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลท่ามะปลา เป็นพื้นที่ภูเขาที่มีป่าสงวนรอบรัศมีเขา พื้นที่ประมาณ ๙๔๘ ไร่ พื้นที่เชิง พื้นที่ราบสลับพื้นที่ราบลุ่ม ตำบลท่ามะปลาตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอหลังสวน สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบ และที่เชิงเขา เป็นพื้นที่รับน้ำจากคลองแม่น้ำหลังสวน ซึ่งไหลมาจากอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ทำให้ประสบกับปัญหาน้ำท่วม โดยตำบลท่ามะปลา มีอาณาเขตติดกับตำบลใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	อาณาเขตติดกับตำบลวังตะกอก
ทิศใต้	อาณาเขตติดกับตำบลบ้านควน
ทิศตะวันออก	อาณาเขตติดกับตำบลชันเงิน และเทศบาลเมืองหลังสวน
ทิศตะวันตก	อาณาเขตติดกับตำบลหาดยาย และตำบลวังตะกอก

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลท่ามะปลา เป็นเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเหตุให้มีฤดูกาลเพียง ๒ ฤดู คือ

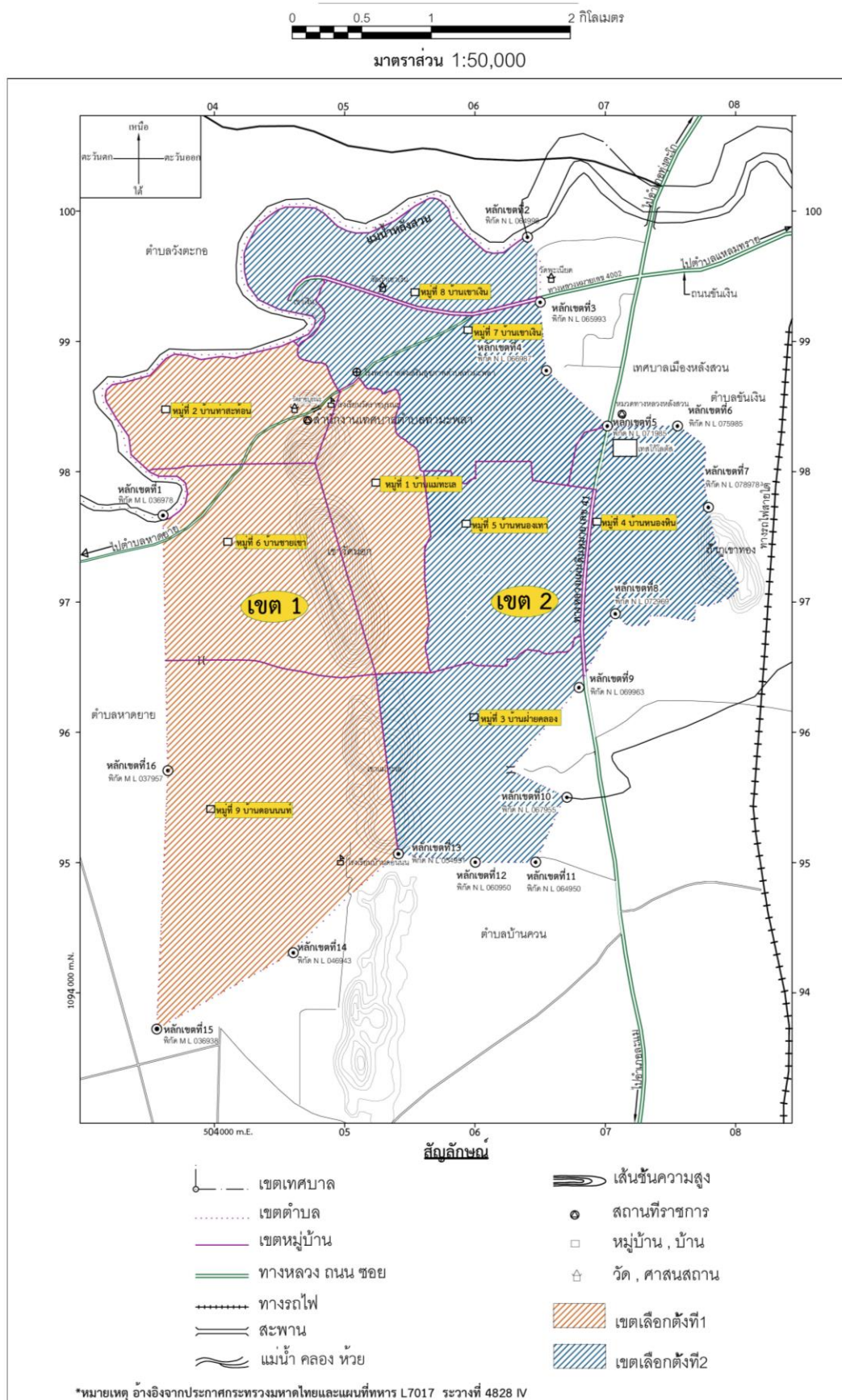
ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงเปลี่ยนมรสุมหลังมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลง

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากทะเลอันดามันเป็นมวลอากาศที่มีความชื้นสูง และเปลี่ยนเป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้เกิดฝนตกชุก มีปริมาณน้ำฝนอยู่ในช่วง ๑,๕๕๓-๒,๓๔๔ มิลลิเมตร

สำหรับอุณหภูมิในตำบลท่ามะปลา เฉลี่ยโดยประมาณ ๒๗.๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๔.๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๑.๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด ๙๗ เปอร์เซ็นต์ เฉลี่ยต่ำสุด ๔๙ เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปี ๘๑ เปอร์เซ็นต์

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา ชุมพร

แผนที่ ตำบลท่ามะปลา

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินเป็นดินร่วน และดินเหนียวปนทราย พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม การใช้ที่ดินเหมาะสำหรับทำสวนผลไม้ และสวนไม้ยืนต้น เช่น มังคุด ทุเรียน เงาะ ลองกอง ลางสาด กัลยาล์บมีอนาง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ฯลฯ และใช้เป็นที่อยู่อาศัย พื้นที่ซึ่งติดถนนสายหลักใช้ในการประกอบพาณิชย์กรรม

ตำบลท่ามะปลา มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ลักษณะเด่น กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือด่าง การระบายน้ำเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ทำนา มีพื้นที่ ๒,๔๑๕.๔๙ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๖ ลักษณะเด่น กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ทำนา มีพื้นที่ ๑๖๖.๓๖ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ ลักษณะเด่น ดินหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล และพืชไร่บางชนิด มีพื้นที่ ๕,๓๑๘.๔๘ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ ลักษณะเด่น ดินร่วนละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ดินอุ้มน้ำได้น้อย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ มีพื้นที่ ๑,๖๕๑.๒๘ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร มีพื้นที่ ๙๘๐.๗๐ ไร่

ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๙๔๗.๕๔	๘.๗๓
พืชไร่	-	-
พื้นที่น้ำ	๒๐๔	๑.๘๘
ไม้ยืนต้น	๖,๘๓๕.๙๒	๖๓.๐๑
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๗๒๕.๗๕	๖.๖๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๗๘.๖๖	๐.๗๒
ไม้ผล	๑,๘๙๔.๗๓	๑๗.๔๗
ทุ่งหญ้าและโรงเรียนเลี้ยงสัตว์	๓.๑๙	๒.๙๔
พืชสวน	-	-
พื้นที่นา	๑๕๖.๔๙	๑.๔๔
พื้นที่ลุ่ม	๓.๔๖	๐.๐๓
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-
พืชน้ำ	-	-
รวม	๑๐,๘๔๙.๗๔	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตร อำเภอหลังสวน

๒. ด้านการเมือง/ การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง มีจำนวนหมู่บ้านในเขตการปกครอง ๙ หมู่บ้าน แยกเป็น หมู่บ้านที่มีพื้นที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลทั้งหมู่บ้าน จำนวน ๙ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑ บ้านแม่ทะเล, หมู่ที่ ๒ บ้านท่าสะท้อน, หมู่ที่ ๓ บ้านฝ้ายคลอง, หมู่ที่ ๔ บ้านหนองหิน, หมู่ที่ ๕ บ้านหนองเทา, หมู่ที่ ๖ บ้านชายเขา, หมู่ที่ ๗ บ้านเขาเงิน, หมู่ที่ ๘ บ้านเขาเงิน และหมู่ที่ ๙ บ้านดอนนันท มีพื้นที่ ๒๗.๑๕ ตารางกิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๕๓๔ กิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอหลังสวน ๔.๕ กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ ๗๙.๒ กิโลเมตร

ประวัติความเป็นมาของตำบลท่ามะปลา

ตำบลท่ามะปลาในอดีต เป็นตำบลที่มีแหล่งธรรมชาติมากมาย ทั้งป่าเขา แม่น้ำลำธาร หลายนสายที่หล่อเลี้ยงพื้นที่ราบกว้างใหญ่สลับกับทิวภูเขาสูงทอดยาวตลอดทั้งตำบล สภาพพื้นที่แถบนี้ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา และเป็นป่าดงดิบ ที่มีสัตว์ป่าชุกชุมมีแม่น้ำหลังสวนไหลผ่านระหว่างรอยต่อกับเขตตำบลวังตะกอก จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่เล่าสืบต่อกันมาว่า ในอดีตที่ผ่านมารคนาคมนายังไม่สะดวก ไม่มีถนน ไม่มีน้ำ ประปา ไม่มีไฟฟ้า ไม่มีโรงเรียน ไม่มีเทคโนโลยี หรือสารเคมีใดๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของชาวตำบลท่ามะปลา การสัญจรไปมาส่วนมากใช้เรือและแพไม้ไผ่ ล่องไปตามแม่น้ำหลังสวน เพื่อเดินทางและขนส่งสินค้า แลกเปลี่ยนกับภายนอก ทุกบ้านจะมีเรือเล็กไว้ใช้ในหน้าน้ำหลาก อันเป็นที่มาของงานลอยกระทง แข่งเรือวัดนอก ต้นกำเนิดเรือสั้น ๘ ฝีพาย วิถีชีวิตของชาวบ้านยุคนั้นเรียบง่าย มีอาชีพหลักคือการทำนาปลูกข้าว เลี้ยงควาย หาของป่า หาสัตว์ป่า หาไม้ผิง จากภูเขา จากป่าดงดิบ มีร่องรอยหลงเหลือ ปรากฏจนถึงปัจจุบันที่หน้าผาหิน และที่ต้นยวนใหญ่อายุนับร้อยปี แผ่กิ่งก้านสาขาพื้นที่บริเวณกว้าง ผึ้งมาเกาะตลอดทุกปี ปีละหลายร้อยรัง อยู่ใกล้ถ้ำเขาเงิน การหาจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งมีแหล่งของอาหารที่สำคัญ คือ แม่น้ำหลังสวน แหล่งน้ำหนองหิน และแหล่งน้ำแม่ทะเล ข้าวปลาอาหารที่หามาได้เพียงพอต่อการบริโภคแล้วส่วนที่เหลือก็มีการนำมาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน กับสิ่งของอย่างอื่นที่จำเป็นในการดำรงชีวิต โดยการดำรงชีวิตไม่จำเป็นต้องใช้เงินก็สามารถอยู่รวมกันได้อย่างมีความสุขสมบูรณ์ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ใช้ชีวิตอยู่กันอย่างพี่น้องแบ่งปันกันกิน มีความเอื้ออาทรต่อกัน ผสมผสานกลมกลืนเป็นวงจรธรรมชาติ ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีตัวอย่างคำกล่าวของผู้เฒ่าผู้แก่ ที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นภาษาพื้นบ้านว่า “สองสารต่อเคย” คือ อัตรการแลกเปลี่ยนข้าวสารสองถังแลกกะปิได้จำนวนหนึ่งถัง และ “สองหนังถั่งเคย” หมายความว่า สัตว์ป่า (กระเจง) สองตัว แลกกับกะปิได้จำนวนหนึ่งถัง (เคยแปลว่ากะปิ) โดยมีชาวบ้านที่อาศัยอยู่ตำบลปากน้ำพื้นที่ติดกับทะเล นำกะปิเดินทางมาแลกเปลี่ยนสิ่งของกับชาวตำบลท่ามะปลา และทราบว่าหลังจากการนำเนื้อสัตว์ไปเป็นอาหารแล้ว หนังสัตว์ก็ไม่ได้นำไปทิ้งให้เสียประโยชน์ เวลาออกไปทะเลเพื่อหากุ้งมาทำเป็นกะปิกี้ใช้หนังสัตว์ห่อหุ้มขา เพื่อป้องกันอันตรายจากปลาตุ๊กกา (ปลาชนิดหนึ่งจำพวกปลากระเบน มีขนาดเล็กกว่า มีหนามแหลม มีพิษ) สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นอันแหลมคมของชาวบ้านยุคนั้น

ยุคต่อมา เริ่มมีการนำผลไม้ เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด ลำสาต ฯลฯ เข้ามาปลูกแทนพื้นที่ป่าดงดิบแถบนี้ โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านสร้างสวนผลไม้ ทำให้ตำบลท่ามะปลามีสวนผลไม้มาจนถึงปัจจุบัน วิธีการตามคำกล่าวเป็นภาษาท้องถิ่นคือ ใช้ควายสร้างสวน หมายถึง การปลูกต้นไม้และทำไม้กั้นไว้รอบต้นเพื่อกันไม่ให้ควายเข้ามาทำลาย โดยปล่อยควายให้กินหญ้าตามในสวนแทนการใช้แรงงานคนในการแผ้วถาง สวน การใส่ปุ๋ยก็ใช้ปุ๋ยคอกที่เกิดจากมูลของควาย จะเห็นได้ว่าไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเงินทุน พึ่งพาสารเคมี และเครื่องมือหรือเทคโนโลยีใดๆ ก็สามารถสร้างรายได้ขึ้นจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ยุคนี้การใช้เงินซื้อขายเริ่ม มีเข้ามาบ้างในตำบลท่ามะปลา แต่ขณะเดียวกันการแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกันก็ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง เช่น การนำหมากสุก ๑ ลูก แลกกับน้ำตาลของชาวเมืองไชยาได้จำนวน ๑ แว่น (๑ ก้อนเล็กขนาดประมาณเท่าลูกหมาก)

และก็ยังทราบมาว่า กล้วยเล็บมือนาง ก็เป็นสินค้าแลกเปลี่ยนซื้อขายที่มีแหล่งกำเนิดอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลท่ามะปลา และเป็นที่ต้องการของตลาดภายนอกเป็นอย่างมาก

การคมนาคมในอดีต ก็ยังคงใช้เรือและแพไม้ไผ่เป็นหลัก เนื่องจากยังไม่มีถนน จะมีอยู่บ้างก็เฉพาะทางเกวียน ในบริเวณสำหรับที่จอดเรือและแพ ซึ่งชาวบ้านมักเรียกว่าท่า มีจุดที่สำคัญ ๓ จุดด้วยกัน คือ ท่าเขาเงิน ท่าสะท้อน และ ท่าไม้พลา (ท่ามะปลา) ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ตำบลท่ามะปลาแบ่งเขตการปกครองเป็น ๑๒ หมู่บ้าน โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวตำบลท่ามะปลา บ้าน วัด และโรงเรียน มีความผูกพันกันมาตลอดโดยไม่อาจแยกสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกจากกันได้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมได้รับการสืบทอดสู่คนรุ่นหลังอย่างต่อเนื่อง ตำบลท่ามะปลา มีวัดในขณะนั้นจำนวน ๓ วัด โรงเรียน ๓ โรงเรียน โรงเรียนท่ามะปลา ๑ หรือ โรงเรียนวัดราชบูรณะ เป็นชื่อตามเอกสารซึ่งพบในหอสมุดแห่งชาติ ตั้งอยู่ในศาลาวัดราชบูรณะ โดยเจ้าอาวาสและขุนราม กำนันตำบลท่ามะปลา ขุนยกกระบัตร กำนันตำบลหาดยาย ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกับประชาชนในตำบลท่ามะปลา ตำบลหาดยาย ตำบลวังตะกอก ได้ร่วมกันก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) ปรากฏตามหลักฐานเอกสารหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กระทรวงธรรมการ ที่ ๒๓/๗๑๑ และหนังสือ กรมราชเลขาอนุกรมหมายเลขที่ ๒๔/๑๖๘ วัดราชบุรณาราม เดิมชื่อวัดเขาห่อ ตามสภาพของวัดที่มีภูเขา ๓ ลูกล้อมรอบ สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ.๒๒๙๖

ต่อมาเมื่อประมาณ พ.ศ.๒๓๖๕ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานวิสุงคามสีมาและพระพุทธรูปสำหรับประดิษฐานในโรงอุโบสถ พร้อมกับพระราชทานนามวัดเสียใหม่เป็น “วัดราชบูรณะ” โดยมีหลวงพ่อดองคำเป็นเจ้าอาวาส ต่อมาปี พ.ศ.๒๔๕๕ ในสมัยเจ้าคุณภักทธรรณธาดา เป็นเจ้าคณะจังหวัด ได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “วัดราชบุรณาราม” โดยอ้างเหตุผลว่า ชื่อเดิมนั้นเป็นราชทินนาม ไม่เหมาะสมกับสภาพวัดที่อยู่ในชนบทห่างไกล สภาพวัดมีลำห้วยอยู่ตรงกลางชาวบ้านจึงมักเรียกว่า “วัดใน วัดนอก” เพราะวัดตั้งอยู่สองฝั่งห้วย โรงเรียนท่ามะปลา ๒ ตั้งอยู่ในวัดสุวรรณคีรี (มาภายหลังจากการแบ่งเขตการปกครองใหม่ ส่งผลให้โรงเรียนท่ามะปลา ๒ ไปติดเขตพื้นที่ของตำบลชันเงิน จึงได้มีการสร้างโรงเรียนเพิ่มขึ้นมาในตำบลท่ามะปลาอีก ๑ โรงเรียน เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐ คือโรงเรียนบ้านดอนนน ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๙ ตำบลท่ามะปลา) โรงเรียนท่ามะปลา ๓ ตั้งอยู่ใน วัดถ้ำเขาเอนหรือเขาเงิน) จากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุทราบว่าเดิมที พระภิกษุสงฆ์จำวัดอยู่ที่วัดแม่ทะเลริมแหล่งน้ำแม่ทะเล ต่อมาได้มาอยู่ที่วัดถ้ำเขาเอน (เรียกวัดใหม่วัดเดิมจึงกลายเป็นวัดร้าง) บริเวณหน้าถ้ำเขาเอนมีเจดีย์แต่เดิมมีฐานเจดีย์ตั้งอยู่บนโขดหินหน้าถ้ำ

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ร.ศ. ๑๐๘ (พุทธศักราช ๒๔๓๒) เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยทางชลมารคถึงวัดถ้ำเขาเอน (ชื่อเดิม) มีพระเจดีย์ซึ่งทำค้างอยู่ที่ชะง่อนหินศิลาหน้าถ้ำ ทรงพระราชดำริว่า ควรจะสถาปนาพระเจดีย์ขึ้นไว้ให้เป็นที่ระลึกถึงการที่ได้เสด็จประพาสตำบลนี้ และเพื่อเป็นที่สักการะของพระพุทธศาสนิกชนสืบไป จึงทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พระยาจรูญราชโกศลการ ผู้ว่าราชการเมืองหลังสวน ปฏิสังขรณ์พระเจดีย์และเปลี่ยนนามถ้ำเสียใหม่ เรียกว่า “ถ้ำเขาเงิน” ทรงมี พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศพระบรมราชูทิศไว้ในแผ่นดินศิลาติดไว้ที่ฐานพระเจดีย์ และโปรดเกล้าฯ ให้สลักพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. ไว้ที่ในถ้ำเขาเงิน (ปัจจุบันบริเวณถ้ำเขาเงินเป็นสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ชุมพร เมื่อวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒ สมเด็จพระศรีนครินทร์ทราบบรมราชชนนี ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เสด็จแทนพระองค์ทรงเปิดสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ชุมพร ณ บริเวณถ้ำเขาเงิน) และสมัยนั้นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่สนุกสนานที่สุด และเป็นแหล่งธุรกิจ เป็นที่ซื้อขายและ

เปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน คืองานประเพณีขึ้นถ้ำเขาเงินซึ่งตรงกับวันแรม ๑ ค่ำเดือน ๕ และ งานประเพณีแห่พระแข่งเรือหลังสวน ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑

ในสมัยขุนมะปลาดิษฐ์เขตร์ (กำนันเวช เพชรโสม) ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้แม่น้ำหลังสวน พื้นที่หมู่ที่ ๑๑ ริมฝั่งแม่น้ำมีทำสำหรับจอดเรือ มีต้นไม้พลาขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก เรียก “ท่าไม้พลา” จากเหตุการณ์ดังกล่าว จึงสันนิษฐานว่าน่าจะเป็น ที่มาของชื่อตำบลท่าไม้พลา ต่อมาเพี้ยนมาเป็นท่ามะปลา (ไม้พลาเป็นต้นไม้ชนิดหนึ่ง มีผลกลมเล็ก เด็กๆ ใช้เป็นกระสุน ของลูกโป๊วะ เมื่อสุกผลจะเป็นสีดำ นกชอบกินเป็นอาหาร ต้นไม้พลา นิยมใช้สำหรับก่อไฟให้หญิงที่คลอดใหม่ โดยการคลอดสมัยนั้นใช้หมอต้าแย และยาสมุนไพร ไม่มีเครื่องมือแพทย์แต่อย่างใด การก่อไฟดังกล่าวเรียกตามภาษาพื้นบ้านว่าการอยู่ไฟ ภายหลังจาก นายเชียม นางจับ เกิดเนตร ได้บริจาคที่ดินสร้างสถานีนอนามัย ขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๔ การคลอดและการรักษาอาการเจ็บป่วย เริ่มพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากที่เคยใช้หมอต้าแยและยาสมุนไพร มาเป็นการใช้หมอแผนปัจจุบัน และใช้ยารักษาของสถานีนอนามัย ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา) ปัจจุบันบ้านกำนันเวช ได้รับการบูรณะให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ พื้นที่บริเวณทำน้ำแถบนี้ เรียกเป็นภาษาพื้นบ้านว่า “ท่าหัก” ยังมีต้นไม้พลาใหญ่ให้เห็นอยู่ ปัจจุบันติดเขตพื้นที่หมู่ที่ ๖

ต่อมาการคมนาคมเริ่มพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากทางน้ำสู่ทางบก โดยมีกำนันสว่าง กำนันตำบลชั้นเงิน เป็นผู้นำในการตัดถนนสายแรกเข้ามาสู่ตำบลท่ามะปลา เริ่มถนนจากตำบลชั้นเงิน (ตลาดหลังสวน) สู่ถ้ำเขาเงิน และต่อมาปี พ.ศ.๒๔๘๕ ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ กองทัพอากาศได้ยกทัพผ่านตำบลท่ามะปลา โดยตัดถนนยุทธศาสตร์ (ถนนญี่ปุ่น) ตามแนวถนนเดิมเข้ามาตั้งฐานที่พักบริเวณถ้ำเขาเงิน และตัดถนนแยกจากตำบลท่ามะปลา ไปสู่ทิศใต้ผ่านไปออกช่องสะท้อนตำบลบ้านควน จากการได้ตัดถนนเข้าสู่ตำบลท่ามะปลา ส่งผลให้ตำบลท่ามะปลา เริ่มมีไฟฟ้าใช้สายถ้ำเขาเงินเป็นสายแรก สมัยกำนันน้อย ไทยถาวร โดยเริ่มใช้ไฟฟ้าครั้งแรกเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ และจากหลักฐานการบันทึกของกำนันน้อย ไทยถาวร สมัยนั้นก่อนที่จะมีการแบ่งเขตการปกครองใหม่ ตำบลท่ามะปลา มีการปกครอง จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน มีเนื้อที่ทั้งหมด จำนวน ๒๓,๕๓๐ ไร่ ทิศเหนือ จดแม่น้ำหลังสวน ทิศใต้ จดตำบลบ้านควน ช่องเขาที่บกกันและหนองสิทธิ์ ฝั่งเหนือเป็นเขต ทิศตะวันออก จดตำบลชั้นเงินหนองพะเนียด ฝั่งตะวันออกภูเขาทองฝั่งตะวันตก ทิศตะวันตก จดตำบลหาดยายตะลุมพือเป็นเขตไปหนองหญ้าปล้อง

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ตำบลท่ามะปลาแบ่งเขตการปกครองใหม่ เป็น ๙ หมู่บ้าน ทำให้พื้นที่บางส่วนไปติดตำบลชั้นเงิน การเรียกชื่อสถานที่จะเรียกตามสภาพภูมิศาสตร์และธรรมชาติที่มีอยู่ในที่นั้น ๆ

หมู่ที่ ๑ บ้านแม่ทะเล มีแหล่งน้ำใหญ่ระหว่างหุบเขา มีระดับน้ำขึ้นลงคล้ายทะเล มีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

หมู่ที่ ๒ บ้านท่าสะท้อน บริเวณริมทำน้ำมีต้นสะท้อนใหญ่ท่ามกลางสวนผลไม้และสวนกล้วยเล็บมือนาง

หมู่ที่ ๓ บ้านฝ้ายคลอง ตั้งอยู่คนละฝั่งคลองกับหมู่บ้านอื่น โดยต้องข้ามสะพานคลองแม่ทะเล มีทุ่งนาและภูเขาที่สวยงาม

หมู่ที่ ๔ บ้านหนองหิน มีแหล่งน้ำใหญ่ภูเขาหินธรรมชาติสวยงาม

หมู่ที่ ๕ บ้านหนองเทา มีหนองน้ำกลางทุ่งนาข้าว โคลนเป็นสีเทา (เดิมเรียกหนองยายวน)

หมู่ที่ ๖ บ้านชายเขา รมรื่นบริเวณริมเทือกเขา ท่ามกลางสวนผลไม้

หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๘ บ้านเขาเงิน มีถ้ำเขาเงิน (เขาเอน) สวยงาม มีประวัติศาสตร์ยาวนาน

หมู่ที่ ๙ บ้านดอนนง เป็นที่ดอน ซึ่งมีต้นไม้ชนิดหนึ่งอยู่จำนวนมาก เรียก “ไม้นน” นิยมนำมาทำคันไถและอุปกรณ์ที่ใช้ในการไถนา

๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ตำบลท่ามะปลาได้รับการยกฐานะ จากสภาตำบลท่ามะปลา เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปลา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒ ง ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐

ทำเนียบกำนันตำบลท่ามะปลา กำนันของตำบลท่ามะปลา ตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนทั้งหมด ๗ คน

๑. กำนัน จำหวางตรี ดำรงตำแหน่งครั้งแรกเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๒๔
๒. ขุนศรี เพชรโสม
๓. ขุนมะพลาดิษฐ์เขตต์ (กำนันเวช เพชรโสม)
๔. ขุนราม (กำนันปลัก แสงอุดม) - พ.ศ.๒๔๘๔
๕. กำนันน้อย ไทยถาวร พ.ศ. ๒๔๘๔ - พ.ศ. ๒๕๑๖
๖. กำนันคล่อง ออบแพทย์ พ.ศ.๒๕๑๖ - ๒๕๒๙
๗. กำนันชาวลิต พุ่มขจร พ.ศ.๒๕๒๙ - ๒๕๖๐
๘. กำนันสว่าง มุขสุข พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๒
๙. กำนันกิมเดช เพชรโสม พ.ศ.๒๕๖๓ - ปัจจุบัน

ปัจจุบันเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของชาวตำบลท่ามะปลามากขึ้น ก้าวสู่สังคมเมือง แต่สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลท่ามะปลายังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประกอบด้วยสวนหมาก สวนกล้วยเล็บมือนาง สวนปาล์ม สวนยางพารา มังคุด ทุเรียน และพืชผักต่างๆ พื้นที่ราบลุ่มมีภูเขาหิน และแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งยังคงสภาพของธรรมชาติ มีบ้านโบราณอายุนับร้อยปีหลายหลัง มีสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ชุมพร ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลท่ามะปลา ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่แผ่นดินไทยตลอดไป เหมือนดังคำขวัญของตำบลท่ามะปลา ที่ว่า “ไหว้สวนพระศรีฯ ดิกกล้วยเล็บมือ เลื่องชื่อแม่ทะเลสุดเท่หัวเขาดนอก”

๒.๒ การเลือกตั้ง เทศบาลตำบลท่ามะปลาได้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลท่ามะปลา และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่ามะปลา ใน วันอาทิตย์ที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวน ๒,๕๙๓ คน
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง	จำนวน ๒,๒๕๖ คน
ผู้สมัครนายกเทศมนตรีตำบลท่ามะปลา ได้รับเลือก คือ	นายสาธิต เกิดเนตร
ผู้สมัครสมาชิกสภาเทศบาลตำบล เขตที่ ๑ ได้รับเลือก คือ	นายสุทินันท์ นาคอุดม นายสนธยา ฉิมพลีศิริ นายสมศักดิ์ สุขวิเศษ นายภาณุพงศ์ กาญจนสงคราม นายไพฑูรย์ เพชรโสม นายสังคม ทิพย์วิเศษ
ผู้สมัครสมาชิกสภาเทศบาลตำบล เขตที่ ๒ ได้รับเลือก คือ	นายฐานันดร ศักดิ์แสง นางสาวเพชรไพลิน ทองนิล นายสมชาย ทวีศรี นายณรงค์ แดงศรีธรรม นายพรชัย แข่งเจริญ นายรณชัย มณีนวล

ที่มา : เทศบาลตำบลท่ามะปลา/สำนักทะเบียนอำเภอหลังสวน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔)

๓. ประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน/ชุมชน เทศบาลตำบลท่ามะปลา หลังสวน จ.ชุมพร						
ชื่อหมู่บ้าน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ครัวเรือน (ครัวเรือน)	พื้นที่ (ไร่) อาศัย	พื้นที่ (ไร่) เกษตร
หมู่ที่ 1 บ้านแม่ทะเล	158	160	318	145	211	714
หมู่ที่ 2 บ้านท่าสะท้อน	131	120	251	101	65	559
หมู่ที่ 3 บ้านฝายคลอง	122	125	247	83	243	865
หมู่ที่ 4 บ้านหนองหิน	216	301	517	389	324	865
หมู่ที่ 5 บ้านหนองเทา	162	192	354	128	288	850
หมู่ที่ 6 บ้านชายเขา	220	214	434	123	205	602
หมู่ที่ 7 บ้านเขาเงิน	182	221	403	173	498	558
หมู่ที่ 8 บ้านเขาเงิน	89	122	211	92	267	1,052
หมู่ที่ 9 บ้านคอนน	298	294	592	206	570	1,917
สรุปรวมตำบลท่ามะปลา	1,578	1,749	3,327	1,440	2,671	7,982

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน/ชุมชน เทศบาลตำบลท่ามะปลา หลังสวน จ.ชุมพร				
ช่วงอายุ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	หมายเหตุ
0 - 18 ปี	345	331	676	
19 - 60 ปี	988	1,030	2,018	
61 ปี ขึ้นไป	241	392	606	
สรุปรวมตำบลท่ามะปลา	1,574	1,753	3,327	

ข้อมูล ณ เดือน 10 มกราคม 2566 ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอหลังสวน

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

เทศบาลตำบลท่ามะปลา ได้ดำเนินงานด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน จำนวน ๒ ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดราษฎร์บูรณาราม ได้มีการจัดตั้งเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๖ โดยกรมศาสนาและต่อมาได้มีการรับโอนเพื่อมาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปลา เมื่อปี ๒๕๔๕ และก่อสร้างใหม่ซึ่งได้รับงบประมาณในการก่อสร้างจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และเปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคอนน ได้รับการจัดสรรงบประมาณโดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเงิน ๒,๒๗๔,๐๐๐ บาท ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ โดยใช้พื้นที่สาธารณะหมู่ที่ ๙ ตำบลท่ามะปลา และเปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตั้งแต่ระดับอายุ ๒ - ๕ ปี โดยแบ่งเป็นระดับชั้นต่างๆ ดังนี้ หลักสูตรเด็กเล็ก ๒ ขวบ ขึ้นไป หลักสูตรเด็กเล็ก ๓ ขวบ ขึ้นไป และหลักสูตรเด็กเล็ก ๔ ขวบ ขึ้นไป ยึดแนวปรัชญาวิถีดำเนินการเรียนการสอน ตามวิถีทางแห่งการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่สืบเนื่องมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการพัฒนาเด็ก “หลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีลักษณะยืดหยุ่นได้”

ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ปีที่จัดตั้ง (พ.ศ.)	สถานที่ตั้ง	เนื้อที่
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดราชบูรณะ	๒๕๕๓	หมู่ ๒ ตำบลท่ามะปลา	๑ ไร่ เศษ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนนูน	๒๕๕๘	หมู่ ๑ ตำบลท่ามะปลา	๑ ไร่ เศษ

เทศบาลตำบลท่ามะปลา มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนพุทธรังสีพิทยาลัย ตั้งอยู่ภายในวัดราชบูรณะ (พระอารามหลวง) โดยจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สำหรับเณร) มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) เขต ๒ จำนวน ๒ แห่ง คือโรงเรียนวัดราษฎร์บูรณาราม และโรงเรียนบ้านดอนนูน โดยจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับประถมศึกษา และมี กศน.ตำบลท่ามะปลา ในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน ๑ แห่ง โดยจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ที่มา : งานการศึกษา สำนักปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา ข้อมูล ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔

๔.๒ สาธารณสุข

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรส่วนมากมีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชากรในตำบลท่ามะปลา ได้แก่ โรคความดัน เบาหวาน โรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก มือ-ปาก-เท้าในเด็ก และโรคอื่นๆ ปัญหาส่วนใหญ่คือ ประชากรในพื้นที่ละเลยปัญหาด้านสุขภาพ ไม่ยอมคัดกรองหรือตรวจสุขภาพประจำปี เทศบาลตำบลท่ามะปลามีหน่วยงานด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่ามะปลา จำนวน ๑ แห่ง
 - ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ จำนวน ๑ คน
 - พยาบาลวิชาชีพ จำนวน ๑ คน
 - เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชน จำนวน ๑ คน
 - เจ้าหน้าที่งานทันตภิบาล จำนวน ๑ คน
 - อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน ๙๒ คน
 - อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นตำบลท่ามะปลา จำนวน ๒ คน

๒. สาเหตุการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่ามะปลา

สาเหตุการเจ็บป่วยที่เกิดกับผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา

- โรคต่อกระดูกตา
- โรคข้อเข่าอักเสบ เข่าเสื่อม ปวดเข่า
- โรคไต
- โรคเบาหวาน
- โรคความดันโลหิตสูง
- โรคหัวใจ
- โรคในช่องปาก เหงือกอักเสบ เหงือกอักเสบ

สาเหตุการเจ็บป่วยที่เกิดกับเด็ก ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา

- โรคมือ เท้า ปาก
- โรคไขเลือดออก
- ไข้หวัดใหญ่
- โรคติดเชื้อทางเดินหายใจจากเชื้อไวรัส RSV

๓. ประเภทการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่ามะปลา

- ประเภทที่ ๓ ผู้ป่วยหนักปานกลาง
- ประเภทที่ ๒ ผู้ป่วยเจ็บป่วยเล็กน้อย
- ประเภทที่ ๑ ผู้ป่วยฟื้นฟู

๔. หมอชาวบ้าน มีจำนวน ๔ คน แบ่งเป็น

๔.๑ หมอจับเส้น ๑. นายเสาวคนธ์ นิมพลีศิริ หมู่ ๙ ตำบลท่ามะปลา

๒. นายจรรย์ นิมพลีศิริ หมู่ ๖ ตำบลท่ามะปลา

๔.๒ หมอยา ๑. นายหิต ย้วยบุญหลิม (ยาแก้ซาง) หมู่ ๗ ตำบลท่ามะปลา

๒. นางบุญมั่น จันทร์ธรรม (ยาธาตุ แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ) หมู่ ๔ ตำบลท่ามะปลา

ที่มา : โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่ามะปลา

๑.๓ อาชญากรรม

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลท่ามะปลาไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่อาจมีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินของประชาชนและทรัพย์สินของราชการ เทศบาลตำบลท่ามะปลาได้ดำเนินการติดตั้งกล้องวงจรปิดในบริเวณหน่วยงานในรับผิดชอบของเทศบาลเพื่อป้องกันการเกิดเหตุ รวมถึงการเพิ่มไฟส่องสว่างในพื้นที่ การติดตั้งกระจกสะท้อนบริเวณทางแยก ติดตั้งป้ายบอกทาง รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจในช่วงเทศกาล เพื่ออำนวยความสะดวก และป้องกันเหตุที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เทศบาลตำบลท่ามะปลาได้บรรจุแผนการดำเนินโครงการเพิ่มไฟส่องสว่างให้ครบทั่วทั้งตำบลหรือจุดเสี่ยง การติดตั้งกล้องวงจรปิดบริเวณเสี่ยง การเพิ่มสัญญาณไฟกระพริบบริเวณทางแยก แยกสัญญาณลักษณะบนพื้นถนน ป้ายลดความเร็ว รวมทั้งการทำงานร่วมกับตำรวจประจำตำบล ผู้นำชุมชน ในการเฝ้าระวังเหตุในพื้นที่ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดกับประชาชนในพื้นที่ตำบลท่ามะปลา

ที่มา : สถานีตำรวจชุมชน

๑.๔ ยาเสพติด

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลท่ามะปลา พบปัญหายาเสพติดในชุมชน จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรอำเภอหลังสวนได้แจ้งให้กับเทศบาลตำบลท่ามะปลาทราบนั้น พบว่าในเขตพื้นที่ตำบลท่ามะปลามีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และการค้ายาเสพติดจากผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยในชุมชน เนื่องจากในพื้นที่ตำบลท่ามะปลามีกลุ่มวัยรุ่น วัยแรงงาน ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยง แม้ทางเทศบาลตำบลท่ามะปลา ตำรวจชุมชน และสถานีตำรวจภูธรอำเภอหลังสวนจะร่วมมือกับทางผู้นำในพื้นที่ ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำก็ยังไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ตำบลท่ามะปลา

ที่ผ่านมาในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลท่ามะปลา จะมีใบกระท่อม ซึ่งเป็นยาเสพติดประเภท ๕ เป็นที่นิยมมากประชาชนบางกลุ่มที่นิยมบริโภคในรูปของใบสดเพื่อกระตุ้นการทำงาน ถึงแม้กระท่อมมีประโยชน์ทางยา แต่มันไม่จำเป็นแล้ว เพราะมียาแผนปัจจุบันที่ให้ผลดีกว่าอยู่แล้ว ส่วนเรื่องกฎหมายทุกวันนี้ตำรวจก็ไม่จับ จะจับก็แต่เฉพาะบ้านที่ปลูกมากเป็นสวนเป็นไร่ แต่ถ้าปลูกต้นเดียว ตำรวจก็แค่มาเตือนให้ตัดทิ้งถ้ามันใหญ่เกินไป แต่ถ้าเปิดกว้าง ไม่ผิดกฎหมายจะเปิดขายกันแบบเสรี นอกจากนี้ ใบกระท่อมยังถูกนำไปเป็นส่วนผสมของ "สีคุณร้อย" ซึ่งมักจะพบบ่อยในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งสารอื่นๆที่ผสมอยู่นั้นมีฤทธิ์อันตรายกว่าน้ำใบกระท่อม

อย่างไรก็ตาม พบว่าในเขตพื้นที่ตำบลท่ามะปลามีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และการค้ายาเสพติดจากผู้ค้ายาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงรายย่อยในชุมชน เช่น ยาบ้า ยาไอซ์ เป็นต้น ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ เทศบาลตำบลท่ามะปลาได้ทำบันทึกข้อตกลงให้ความร่วมมือ โครงการดำเนินงานชุมชนยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดแบบครบวงจร ตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด ชุมพร และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค ๘ ได้จัดทำโครงการดำเนินงานชุมชนยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ณ บ้านแม่ทะเล หมู่ที่ ๑ ตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เพื่อนำความ สันติสุขมาสู่ลูกหลาน ชาวตำบลท่ามะปลาและประเทศชาตินั้น ทุกภาคส่วนจะประสานความร่วมมือกัน ระหว่างกรมการปกครอง สาธารณสุข ตำรวจ โรงเรียน ผู้นำท้องถิ่น และเทศบาลตำบลท่ามะปลา วัตถุประสงค์เพื่อ

๑. ลดปัญหาการค้ายาเสพติดจากผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยในชุมชน
๒. นำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชนเข้ารับการบำบัดรักษาให้มากที่สุด
๓. เผื่อระวังและติดตาม ช่วยเหลือดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษาให้มีอาชีพ การงาน การศึกษา และไม่ กลับไปมีพฤติกรรมเสพยาซ้ำ
๔. คนในชุมชนมีความปลอดภัยจากยาเสพติดและอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน
๕. ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถเผื่อระวังและป้องกันปัญหา ยาเสพติดได้

ที่มา : เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๑.๕ การสังคมสงเคราะห์

- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	จำนวน ๕๖๒	ราย
- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้พิการ	จำนวน ๘๐	ราย
- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	จำนวน ๓	ราย
- ผู้ได้รับการช่วยเหลือทางสังคม	จำนวน ๒๐	ราย
- ผู้ป่วยติดเตียง	จำนวน ๒๓	ราย
- ผู้ได้รับการดูแลจากอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นตำบลท่ามะปลา	จำนวน ๘	ราย

ที่มา : งานสวัสดิการ สำนักปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

เทศบาลตำบลท่ามะปลา มีถนนสายหลักซึ่งเป็นถนนทางหลวงแผ่นดินพาดผ่าน ซึ่งถือว่าเป็นถนนที่มี ปริมาณรถสัญจรผ่านไปมาหนาแน่น ประกอบด้วย ถนนสายเอเชีย ๔๑ (ช่วงยูเทิร์นหน้าแขวงทางหลวงหลังสวน ถึงยูเทิร์นหน้า หจก.โฮมเซ็นเตอร์ รวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร) ถนนสาย.... (ช่วงสี่แยกไฟแดง ถึงสวน สมเด็จพระศรีนครินทร์ ชุมพรรวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร) และถนนสายทอนจันทร์-ท่ามะปลา (ช่วง

สามแยกหนึ่งเขย สุดเขตตำบลหาดยาย รวมระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร) เป็นเส้นทางหลักในการคมนาคมขนส่งการจราจร มีผู้ใช้รถยนต์ยานพาหนะทางบก คือ รถสิบล้อ รถหกล้อ รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ ในเส้นทางหลัก การจราจรคับคั่งในช่วงเร่งด่วน ช่วงเทศกาล

ภายในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปราง มีถนนที่เป็นถนนสายหลัก จำนวน ๓ สาย ถนนสายรอง จำนวน ๕๒ สาย ขึ้นทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น จำนวน ๔๕ สาย อยู่ระหว่างดำเนินการขึ้นทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น จำนวน ๗ สาย โดยส่วนใหญ่ถนนในเขตเทศบาลเป็นถนนแบบแอสฟัลท์ติก ถนนคอนกรีต มีความกว้างเฉลี่ยประมาณ ๔ - ๘ เมตร นอกจากนี้เทศบาลตำบลท่ามะปรางได้ก่อสร้างและขยายผิวจราจร เพื่อแก้ไขปัญหาถนนแคบไม่สามารถสวนผ่านได้ และดำเนินปรับปรุงถนนในเขตตำบลท่ามะปรางให้ครอบคลุม เพื่อให้รองรับต่อการเติบโตของชุมชน และเพิ่มความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้รถ ใช้ถนน โดยรายละเอียดดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านแม่ทะเล

ชื่อถนน	ระยะทาง (เมตร)					รหัสทางหลวงท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอยแม่ทะเลเชื่อมต่อหมู่ที่ ๓	๘๖๐					ชพ.ถ.๔๑๐๑๕
ซอยพระใหญ่ - แม่ทะเล	๑,๑๙๐					ชพ.ถ.๔๑๐๑๖
ซอยตาเพื่อม	๒๐๐	๒๒๐				ชพ.ถ.๔๑๐๑๗
ซอยเลียบบคลองแม่ทะเล		๑,๖๔๐				ชพ.ถ.๔๑๐๑๘

หมู่ที่ ๒ บ้านท่าสะท้อน

ชื่อถนน	ระยะทาง (เมตร)					รหัสทางหลวงท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอยท่าสะท้อน	๑,๐๑๖					ชพ.ถ.๔๑๐๑๙
ซอยราษฎร์ร่วมแรง	๑,๗๔๕					ชพ.ถ.๔๑๐๒๐
ซอยเลียบบเขา - สวนสมเด็จฯ	๑,๕๐๐					ชพ.ถ.๔๑๐๐๙
ซอยตาชวน	๕๐๐					ชพ.ถ.๔๑๐๒๒
ซอยบ้านท่าสะท้อน	๑๕๐					ชพ.ถ.๔๑๐๐๘
ซอยราษฎร์ร่วมแรง ๒		๒๐๐				อยู่ระหว่างดำเนินการ

หมู่ที่ ๓ บ้านฝ้ายคลอง

ชื่อถนน	ระยะทาง (เมตร)					รหัสทางหลวงท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอยช่องเขา - ห้วยหอย				๑,๒๔๐		ชพ.ถ.๔๑๐๒๓
ซอยประสานมิตร - แม่ทะเล	๑,๙๐๐					ชพ.ถ.๔๑๐๒๔
ซอยประสานมิตร - บึงจิงโจ้	๑,๐๐๐					ชพ.ถ.๔๑๐๒๕
ซอยชายเขา		๘๗๕				ชพ.ถ.๔๑๐๑๔
ซอยเอเชีย - แม่ทะเล	๑,๘๓๔					ชพ.ถ.๔๑๐๐๒
ซอยเขาน้ำตกห้วยหอย		๖๐๐				อยู่ระหว่างดำเนินการ
ซอยคอกหมู - ซอยบ่อหลวง		๙๕๐				อยู่ระหว่างดำเนินการ

หมู่ที่ ๔ บ้านหนองหิน

ชื่อถนน	ระยะทาง (เมตร)					รหัสทางหลวงท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอยหนองหิน ๑	๑,๗๕๐					ชพ.ถ.๔๑๐๒๖
ซอยหนองหิน ๒	๙๕๐					ชพ.ถ.๔๑๐๒๗
ซอยภูเขาทอง - วัดใหญ่	๔๓๐	๔๗๐				ชพ.ถ.๔๑๐๒๘
ซอยหนองหิน ๓	๔๐๐					ชพ.ถ.๔๑๐๒๙
ซอยหนองหิน ๔		๖๐๐				ชพ.ถ.๔๑๐๓๐
ซอยขเจน		๓๔๐				อยู่ระหว่างดำเนินการ

หมู่ที่ ๕ บ้านหนองเทา

ชื่อถนน	ระยะทาง (เมตร)					รหัสทางหลวงท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอยประชาอุทิศ	๙๘๒					ชพ.ถ.๔๑๐๓๑
ซอยหนองเทา	๑,๑๔๐					ชพ.ถ.๔๑๐๓๓
ซอยหนองกวางตาย	๑,๑๑๐					ชพ.ถ.๔๑๐๓๒
ซอยสุขใจ		๑,๒๘๒				ชพ.ถ.๔๑๐๓๓

หมู่ที่ ๖ บ้านชายเขา

ชื่อถนน	ระยะทาง (เมตร)					รหัสทางหลวงท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอยช่องเขาตาปลอก	๓๗๐					ชพ.ถ.๔๑๐๓๔
ซอยชายเขา	๑๒๐					ชพ.ถ.๔๑๐๑๒
ซอยยุทธศาสตร์ ๑	๒๑๐					ชพ.ถ.๔๑๐๐๓
ซอยยุทธศาสตร์ ๒	๔๓๐					ชพ.ถ.๔๑๐๐๔
ซอยยุทธศาสตร์ ๓	๕๐๐					ชพ.ถ.๔๑๐๐๕
ซอยเลียบเขา		๑,๑๘๐				อยู่ระหว่างดำเนินการ

หมู่ที่ ๗ บ้านเขาเงิน

ชื่อถนน	ระยะทาง (เมตร)					รหัสทางหลวงท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอยทุ่งทอง ๑	๑,๑๗๓					ชพ.ถ.๔๑๐๓๕
ซอยทุ่งทอง ๒	๑,๐๙๓					ชพ.ถ.๔๑๐๓๖
ซอยหนองระ	๒๕๕	๔๓๐				ชพ.ถ.๔๑๐๓๗
ซอยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่ามะปลา - สวนสมเด็จฯ	๗๐๐					ชพ.ถ.๔๑๐๐๑

หมู่ที่ ๘ บ้านเขาเงิน

ชื่อถนน	ระยะทาง (เมตร)					รหัสทางหลวง ท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอยสวนสมเด็จฯ - วัดถ้ำ		๑,๒๙๖				ชพ.ถ.๔๑๐๓๘
ซอยเขาเงิน - วัดถ้ำ	๙๒๐	๒๙๐				ชพ.ถ.๔๑๐๓๙
ซอยวัดเพ็ญยศ - ซอยเขาเงิน	๒๘๐	๖๓๐				ชพ.ถ.๔๑๐๔๐

หมู่ที่ ๙ บ้านดอนน

ชื่อถนน	ความยาวของถนน					รหัสทางหลวง ท้องถิ่น
	คสล.	ลูกรัง	ลาดยาง	หินคลุก	หินผุ	
ซอย รร.บ้านดอนน - ต.บ้านควน	๖๓๐	๒๐๐				ชพ.ถ.๔๑๐๔๔
ซอยยุทธศาสตร์ ๙		๕๐๐				ชพ.ถ.๔๑๐๔๕
ซอยยุทธศาสตร์ ๘		๔๘๙				ชพ.ถ.๔๑๐๔๑
ซอยยุทธศาสตร์ ๓ - สาย รร.บ้านดอนน		๑,๓๓๐				ชพ.ถ.๔๑๐๔๒
ซอย รร.บ้านดอนน - หมู่ที่ ๓	๑๔๐		๙๒๐	๕๗๐		ชพ.ถ.๔๑๐๑๑
ซอยยุทธศาสตร์ ๔			๕๘๐			ชพ.ถ.๔๑๐๔๓
ซอยสุขท่ามะปลา		๓๐๐				ชพ.ถ.๔๑๐๔๖
ซอยบ้านนางรัชนี	๖๐๐	๒๐๐				ชพ.ถ.๔๑๐๔๗
ซอยยุทธศาสตร์ ๕					๑,๐๐๐	ชพ.ถ.๔๑๐๔๘
ซอยญี่ปุ่น	๑,๘๐๐					ชพ.ถ.๔๑๐๐๗
ซอยบ้านครูศักดิ์		๔๕๕				อยู่ระหว่างดำเนินการ
ซอยยุทธศาสตร์ ๗	๕๐๐					อยู่ระหว่างดำเนินการ

ที่มา : กองช่าง ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔

๕.๒ การไฟฟ้า

ตำบลท่ามะปละมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือนคิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ หน่วยงานเจ้าของไฟฟ้า คือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ปัจจุบันปัญหาทางไฟฟ้าที่เป็นปัญหาใหญ่ของตำบลท่ามะปละ คือ

๕.๒.๑ ปัญหาไฟตก ไฟเกินอย่างต่อเนื่อง (Under and Over Voltage) สาเหตุอาจมาจากการใช้กำลังไฟฟ้าไม่เหมาะสมกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าในสายเดียวกัน บางเวลาผู้ใช้กำลังไฟฟ้ามาก แรงดันไฟฟ้าจะลดลง และบางเวลาในวันเดียวกันนั้น ผู้ใช้อาจจะทำให้แรงดันไฟฟ้าสูงขึ้นได้ ปัญหาไฟตกมักเกิดจากการที่มีการใช้พลังงานมาก ซึ่งอาจเกิดจากมีโหลดมากเกินไป หรือสายไฟมีขนาดเล็กไปโดยไฟตกลงประมาณ ๑๕ % หรือจากปัญหาไฟเกินมักจะก่อความเสียหายให้กับเครื่องใช้ไฟฟ้า สาเหตุอาจมาจากการจ่ายไฟผิดปกติหรือเกิดจากการเปิดโหลดขนาดใหญ่

๕.๒.๒ ปัญหาการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะให้แสงสว่างยังไม่ทั่วถึง ตามถนนสายรองตามซอยต่าง ๆ ยังมีไม่เพียงพอและไฟฟ้าสาธารณะบางจุดดวงโคมยังไม่ได้มาตรฐาน ทำให้แสงสว่างในเวลากลางคืนมีไม่เพียงพอ

จำเป็นต้องปรับปรุงทั้งนี้เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน และให้ความสะดวกแก่ผู้สัญจรไปมาช่วงเวลากลางคืน

เทศบาลตำบลท่ามะปรางไม่สามารถดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซมได้ เนื่องจากงบประมาณที่จำกัด และขาดผู้มีความรู้เฉพาะทางในการวางและวิเคราะห์ตรวจสอบระบบไฟฟ้า ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา การแก้ปัญหาคือ ตั้งงบประมาณไว้และทยอยทำในส่วนทำได้ และประสานความร่วมมือกันในหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่

ที่มา : กองช่าง เทศบาลตำบลท่ามะปราง

๕.๓ การประปา

ครัวเรือนที่ใช้น้ำประปา หน่วยงานเจ้าของประปา คือ การประปาส่วนภูมิภาค อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร คิดเป็นร้อยละ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่เทศบาลตำบลท่ามะปราง ประปาหมู่บ้าน และประปาเพื่อการเกษตร หน่วยงานเจ้าของประปา คือ เทศบาลตำบลท่ามะปราง คิดเป็นร้อยละ ๘๐ เปอร์เซ็นต์

๕.๓.๑ ประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑ จุด คือ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๓

๕.๓.๒ ประปาเพื่อการเกษตร จำนวน ๓ จุด คือ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ ประปาสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านท่าสะทอน หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑ จุด

ประปาหมู่บ้าน และประปาเพื่อการเกษตร ของแต่ละหมู่บ้านจะมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการ หากมีการซ่อมบำรุงที่เกินศักยภาพเทศบาลตำบลท่ามะปรางจะเป็นผู้รับผิดชอบ

ในปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ เทศบาลตำบลท่ามะปรางได้ขอรับการสนับสนุนการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าในการสูบน้ำ โดยได้รับเงินสนับสนุนให้ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ จำนวน ๘ จุด ซึ่งทางคณะกรรมการจะสามารถลดค่าใช้จ่าย ค่าไฟฟ้า และมีเงินไว้สำหรับซ่อมบำรุงโดยไม่ต้องรองบจากเทศบาลตำบลท่ามะปราง

ที่มา : กองช่าง เทศบาลตำบลท่ามะปราง

๕.๔ โทรศัพท์

ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปราง มีหน่วยงานที่ให้บริการด้านโทรศัพท์อยู่ ๑ ราย คือ บริษัท ทีไอที สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของ เอไอเอส ทรู และดีแทค ส่วนบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมี บริษัท ทีไอที ๓บีบี เคท เป็นต้น ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปราง ไม่มีบริการโทรศัพท์สาธารณะ

ที่มา : กองช่าง เทศบาลตำบลท่ามะปราง

๕.๕ ไปรษณีย์ หรือการสื่อสารขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปราง ไม่มีที่ทำการไปรษณีย์ หรือการสื่อสารขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์ แต่มีบริการไปรษณีย์ หรือการสื่อสารขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์ครอบคลุมทุกพื้นที่

ที่มา : กองช่าง เทศบาลตำบลท่ามะปราง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ผลผลิตด้านการเกษตรที่สำคัญ ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา ประกอบด้วย

ข้อมูลพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ในเขตพื้นที่ตำบลท่ามะปลา ปี ๒๕๖๓

พื้นที่ทั้งหมด	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)	มังคุด (ไร่)	ทุเรียน (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	มะพร้าว(ไร่)	รวมพื้นที่ การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
๑๖,๙๖๘	๔,๔๔๙	๑,๒๗๕	๑,๒๗๐	๕๒๔	๖๔	๗,๕๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหลังสวน

๖.๒ การประมง

ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา มีการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ตามที่ลงทะเบียนไว้เพียง ๒๐ ครัวเรือน เลี้ยงปลานิล ปลาอุก เป็นต้น

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหลังสวน

๖.๓ การปศุสัตว์

ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา มีการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ ตามที่ลงทะเบียนไว้เพียง ๑๐ ครัวเรือน โดยเลี้ยงสุกร จำนวน ๓ ครัวเรือน โดยเป็นการเลี้ยงไม่เกิน ๒๐ ตัว เลี้ยงโค จำนวน ๕ ครัวเรือน โดยเป็นการเลี้ยงไม่เกิน ๒๐ ตัว เลี้ยงไก่ และเป็ด จำนวน ๒ ครัวเรือน โดยเป็นการเลี้ยงไม่เกิน ๑๐๐ ตัว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหลังสวน

๖.๔ การบริการ

การให้บริการในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา จะเป็นลักษณะสถานบริการประเภท ที่พัก จำนวน ๑ แห่ง (ภูเขาทองรีสอร์ท หมู่ที่ ๔ บ้านหนองหิน) ธนาคารพาณิชย์ จำนวน ๒ แห่ง (ธนาคารกรุงเทพฯ และธนาคารไทยพาณิชย์) สถานีจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง (หยอดเหรียญ) จำนวน ๕ แห่ง ร้านซ่อมรถยนต์/มอเตอร์ไซด์ จำนวน ๕ แห่ง

ที่มา : สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ๑ แห่ง คือ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมราชชนนี ๘๐ พรรษา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำหลังสวน บริเวณถ้ำเขาเงิน หมู่ที่ ๗ ตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ห่างตัวเมืองชุมพรประมาณ ๗๐ กิโลเมตร สวนสวยที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแห่งนี้ นอกจากเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่เปิดโอกาสให้คนรักต้นไม้ได้เข้ามาพักผ่อนชื่นชมความงามของสวนไม้ประดับนานาชนิดแล้วยังเป็นสถานที่ที่ร้อยดวงใจของชาวชุมพร ไว้เป็นหนึ่งเดียว เพราะเป็นที่ประดิษฐานอนุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมราชชนนีเพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ชุมพร เป็นสวนที่มีธรรมชาติครบครัน มีแม่น้ำหลังสวนไหลผ่านฝั่งขวาของสวน มีทางเดินจากหน้าสวนถึงภูเขาลังสวน สองข้างทางเดินบนภูเขามีสวนป่าหลากชนิด เช่น มะไฟป่า เปราะ

ป่า พรหมขาว พืชวงศ์บอนชนิดต่างๆ บนยอดเขามีพระพุทธรูปจำลอง และมี "ถ้ำรอยควาย" ซึ่งเป็นถ้ำที่ทะลุลงไปถึงถ้ำที่อยู่ ณ ระดับพื้นดิน แสงแดดสามารถส่องทะลุและมีลมเย็นจากด้านล่างพัดขึ้น อากาศจึงถ่ายเทเย็นสบาย ในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงาม ปากถ้ำทางเข้ามีพระนามาภิไธยย่อ "สว" ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีประดิษฐานอยู่ ต่ำลงมาเป็นถ้ำเขาเงิน มีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ ผ่นถ้ำมีพระปรมาภิไธยย่อ "จปร" ประดิษฐานซึ่งสถานที่นี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาสและโปรดเกล้าให้สร้างพระเจดีย์ขึ้นที่หน้าถ้ำซึ่งเป็นผาเอนลงสู่แม่น้ำเพื่อเป็นที่ระลึกและเพื่อให้เป็นที่สักการะของพุทธศาสนิกชน

ที่มา : สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๖.๖ อุตสาหกรรม

ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา มีโรงงานปาล์ม ๑ โรงงาน จำนวนเงินลงทุน ไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท จำนวนคนงาน ๑๐ คน เป็นโรงงานขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และมีโรงน้ำดื่มผึ้งหลวง ๑ โรงงาน จำนวนเงินลงทุน ไม่เกิน ๑ ล้านบาท จำนวนคนงาน ๕ คน เป็นโรงงานขนาดเล็ก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ที่มา : สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ในพื้นที่รับผิดชอบมีห้าง Modern Trade จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ ห้างเทสโก้โลตัส สาขาหลังสวน ร้านของชำหรือร้านโชห่วย จำนวน ๗ แห่ง บริษัทฮอนด้า ออโต้โมบิล จำนวน ๑ แห่ง หมู่บ้านจัดสรร จำนวน ๒ แห่ง อาคารพาณิชย์ จำนวน ๒ แห่ง ร้านซ่อมรถ/ประดับยนต์ จำนวน ๔ แห่ง ล้งทุเรียน ๑ แห่ง ตลาดผลไม้ ๑ แห่ง โรงผลิตน้ำดื่ม ๒ แห่ง อาคารพาณิชย์ ๒ แห่ง และการประกอบกิจการด้านความงาม การเกษตร ขายสินค้าเสื้อผ้า อาหาร ประกันภัย เป็นต้น และมีวิสาหกิจชุมชนกลุ่มมังคุด จำนวน ๒ แห่ง

ที่มา : สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๖.๘ แรงงาน

แรงงานส่วนใหญ่มีความรู้ระดับมัธยมศึกษา มีการเข้ามาของแรงงานต่างถิ่นซึ่งทำงานเกี่ยวกับกิจกรรมการเกษตร เนื่องจากแรงงานในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ หรือออกไปทำงานอื่นเนื่องจากบริบทของพื้นที่กำลังพัฒนาเข้าสู่สภาพของชุมชนเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น เนื่องจากมีการสร้างที่อยู่อาศัยเป็นหมู่บ้านสรร อาคารพาณิชย์ ห้างร้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และมีประชากรเข้ามาอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

ที่มา : สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนในพื้นที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๗ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในเขตเทศบาลตำบลท่ามะปลา มี วัด ๒ แห่ง คือ วัดราชบูรณะ และวัดถ้ำเขาเงิน

ที่มา : สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๗.๒ ประเพณี และงานประจำปี ประเพณีประจำปี ได้แก่

๑. ประเพณีขึ้นถ้ำ จัดขึ้นทุกวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี ณ ถ้ำเขาเงิน เป็นถ้ำขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ชุมพร หมู่ที่ ๗ ตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ภายในถ้ำ

เขาเงินเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกระโจมที่มีปล่องทะลุถึงด้านบน บริเวณหน้าถ้ำมีเจดีย์วัดถ้ำเขาเงิน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อครั้งเสด็จประพาสเมืองหลังสวน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ และให้เปลี่ยนนามถ้ำใหม่เรียกว่า "วัดถ้ำเขาเงิน" และโปรดเกล้าฯ ให้สลักพระปรมาภิไธยย่อ "จปร" ซึ่งเดิมมีแต่ฐานพระเจดีย์อยู่บนโขดหินหน้าถ้ำ

ถ้ำเขาเงินเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ซึ่งตั้งอยู่บริเวณเดียวกันกับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ จังหวัดชุมพร โดยบนถ้ำเขาเงินนั้นมีถ้ำอยู่ ๓ ถ้ำ ชาวบ้านตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กำหนดจัดงานประเพณีถ้ำเขาเงินทุกปี เพื่ออนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นพุทธศาสนิกชนได้ร่วมกันทำบุญ สร้างความรัก ความสามัคคี และส่งเสริมการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โดยเป็นกิจกรรมที่ทำสืบต่อกันมากกว่า ๑๘๐ ปี

๒. งานลอยกระทงและการแข่งขันเรือสั้นต้นแบบ ๘ ฝีพาย วัดนอก ประจำปี ณ สนามวัดราชบุรณะ ตำบลท่ามะปลา อำเภอหลังสวน ประเพณีการแข่งขันเรือสั้นต้นแบบ ๘ ฝีพาย เป็นประเพณีของท้องถิ่นที่จัดติดต่อกันมากกว่า ๒๓ ปี

ที่มา : สำนักงานปลัด เทศบาลตำบลท่ามะปลา

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาประจำถิ่น ได้แก่ การสานเสื่อเตยหนามเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่เกิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษโดยนำเตยหนามที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมาใช้เป็นวัสดุในการสาน ซึ่งชาวบ้านตำบลท่ามะปลาจะใช้เวลาที่ว่างจากการทำนาประกอบเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้อีกทางหนึ่งเป็นงานที่อาศัยความชำนาญและความขยันที่ไม่ต้องลงทุน เพียงนำวัสดุจากธรรมชาติคือใบเตยที่มีอยู่โดยทั่วไปในพื้นที่มาเป็นวัตถุดิบในการสานเสื่อเตย แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร แต่ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปโดยการใช้เวลาสติกแทน

ภาษาถิ่น ชาวตำบลท่ามะปลาส่วนมากร้อยละ ๙๐ % พูดสำเนียงใต้ ชุมพร อีก ๑๐ % พูดสำเนียงภาคกลาง และในกลุ่มวัยรุ่นอาจพูดสำเนียงภาคใต้ แต่ใช้คำจากภาคกลาง ทำให้คำโบราณของสำเนียงภาคใต้ ชุมพร บางคำหายไป

๗.๔ OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกของตำบลท่ามะปลา ส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์อาหารทางการเกษตร ได้แก่ ลูกจันทร์ กล้วยเล็บมือนาง ทูเรียน มังคุด ลองกอง เป็นต้น โดยแบ่งเป็นประเภท ๓ ประเภท ดังนี้

๑. ประเภทอาหารแปรรูป ได้แก่ กล้วยเล็บมือนางอบน้ำผึ้ง กล้วยเล็บมือนางฉาบ ลูกจันทร์เทศแช่อิ่ม ลูกจันทร์เทศกรอบ มังคุดกวน ทูเรียนกวน ทูเรียนทอด เป็นต้น
๒. ประเภทผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ มังคุด ทูเรียน ลองกอง ลางสาด ผักเหียง เงาะ เป็นต้น
๓. ประเภทยาสมุนไพร ได้แก่ ยาธาร แก้วท้องอืดท้องเฟ้อ หมูที่ ๔ บ้านหนองหิน

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

แหล่งน้ำที่ใช้พื้นที่ เป็นแหล่งน้ำจากคลองแม่น้ำหลังสวน ซึ่งมีต้นกำเนิดจากอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ซึ่งมีน้ำไหลตลอดปี ในพื้นที่จะมีห้วย ลำรางสาธารณ ที่ใช้ในการระบายน้ำในฤดูฝน

๑. หนอง

- ๑.๑ หนองยาง
- ๑.๒ หนองหิน
- ๑.๓ หนองโตนด

๑.๔ หนองเต่า

๒. คลอง

๒.๑ คลองแม่ทะเล

๓. ห้วย

๓.๑ ห้วยเอิ้น

๓.๒ ห้วยขี้ม้า

๓.๓ ห้วยหลุมพอ

๓.๔ ห้วยวัดนอก

๘.๒ ป่าไม้

เนื่องจากบริบทของพื้นที่เป็นลักษณะชุมชนกึ่งชนบทกึ่งชุมชนเมือง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีพื้นที่ป่าเป็นพื้นที่ภูเขาที่มีป่าสงวนรอบรัศมีเขา พื้นที่ประมาณ ๙๔๘ ไร่ พื้นที่เชิง พื้นที่ราบสลับ พื้นที่ราบลุ่ม ตำบลท่ามะพลาดตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอหลังสวน สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบ และที่เชิงเขา

๘.๓ ภูเขา

เนื่องจากบริบทของพื้นที่เป็นลักษณะชุมชนกึ่งชนบทกึ่งชุมชนเมือง เป็นพื้นที่ราบลุ่ม แต่ยังมีแนวภูเขาในพื้นที่เป็นพื้นที่ภูเขาที่มีป่าสงวนรอบรัศมีเขา พื้นที่ประมาณ ๙๔๘ ไร่ พื้นที่เชิง พื้นที่ราบสลับพื้นที่ราบลุ่ม ตำบลท่ามะพลาดตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอหลังสวน สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบ และที่เชิงเขา

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เนื่องจากบริบทของพื้นที่เป็นลักษณะชุมชนกึ่งชนบทกึ่งชุมชนเมือง เป็นพื้นที่ราบลุ่ม แต่ยังมีแนวภูเขาในพื้นที่เป็นพื้นที่ภูเขาที่มีป่าสงวนรอบรัศมีเขา พื้นที่ประมาณ ๙๔๘ ไร่ พื้นที่เชิง พื้นที่ราบสลับพื้นที่ราบลุ่ม ตำบลท่ามะพลาดตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอหลังสวน สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบ และที่เชิงเขา นอกจากนี้พันธุ์ไม้ต่างๆ ที่ยังไม่ได้รับการสำรวจแล้ว ยังมีสัตว์ประจําถิ่น ประกอบด้วยค้างแวน จำนวนประมาณ ๒๐ ตัว ลิงหางยาว จำนวนประมาณ ๑๐๐ ตัว

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

- แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้ สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ มีผล บังคับเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรี ของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของ ฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสาน สอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ ที่จะใช้กรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปี ต่อจากนี้ไปจะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจาก ภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้าง ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความ มั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาดุลย ภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและ ระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษา ความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิต ภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขา อุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทาง

การค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและ
พัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
นวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้
ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความ
เชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการ
พัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่
ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดย
มุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลาย
ตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัย
ของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการ
แข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและ
รวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ
สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกกระตือรือร้นการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่
มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับ
ห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็น
ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกกระตือรือร้นผลิตภาพ
แรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบัน
เกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนา
ระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง
และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาภิวัตน์กับนานาประเทศ
ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ
รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ
สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรม
จริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
- (๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง
- (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการบ่ม

เพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน
- (๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้ มีประสิทธิภาพ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการ

อุทกภัยอย่างบูรณาการ

- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ .ศ . ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เมื่อมีราชกิจจานุเบกษาประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำหมุดหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มาจัดทำรายละเอียดที่มีความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ โดยเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น ในการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔ และ ข้อ ๒๑ มาดำเนินการโดยอนุโลมและให้ใช้เป็นการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้ โดยพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑

ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

๑.หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกันบนฐานความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคมและทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุล ในมิติต่าง ๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนและพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติ

เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการองค์การองคาพยพต่างๆ ของประเทศให้พร้อมรับกับความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศ นอกจากนี้ ในการวางแผนและขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) การพร้อมรับ หรือ ระดับ อยู่รอด ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชน ประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก และภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจจะเกิดขึ้นได้สามารถฟื้นฟู คืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว ๒) การปรับตัว หรือ ระดับ พอเพียง ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อ เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และ ๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือระดับยั่งยืน ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิง โครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อ สนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บน พื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้ประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมี ปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มี สุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และ การมุ่งส่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทาง เศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิต การให้บริการและการบริโภคเพื่อลด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

การพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่ เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่ มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอก และภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และทันท่วงที ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมี วัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้าง การเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัต ของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับยกระดับกิจกรรมการ ผลิตและการให้บริการให้สามารถมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของ การพัฒนา จำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

๑. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงการพัฒนาระบบนิเวศน์ที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

๒. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมความพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเชิงรายได้ พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

๔. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อกมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๙๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

๕. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศไทยในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

หมวดหมายการพัฒนา

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดหมวดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ หมวดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ เป็น หรือมุ่งหวังจะมี เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมวดหมาย ทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

๑. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมวดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมวดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมวดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมวดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมวดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรม

ดิจิทัลของอาเซียน

๒. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมายความว่า ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

หมายความว่า ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เด็ดขาดได้อย่างยั่งยืน

หมายความว่า ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ

เหมาะสม

๓. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายความว่า ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมายความว่า ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ

๔. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมายความว่า ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนา

แห่งอนาคต

หมายความว่า ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนากับเป้าหมายหลักแสดงไว้ในแผนภาพที่ ๓.๑ โดยหมวดหมู่การพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมการพัฒนาตั้งแต่ในระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ และสามารถนำไปสู่ผลพัฒนาทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ทำให้หมวดหมู่แต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ นอกจากนี้การพัฒนาภายใต้แต่ละหมวดหมู่ไม่ได้แยกขาดจากกัน แต่มีการสนับสนุนหรือเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

แผนภาพที่ ๓.๑ ความเชื่อมโยงระหว่างหมุดหมายการพัฒนา กับเป้าหมายหลัก

- นโยบายรัฐบาล**นโยบายหลัก ๑๒ ด้านของรัฐบาล**

๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
๓. การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
๔. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
๖. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
๗. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
๘. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
๙. การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
๑๐. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
๑๑. การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
๑๒. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

- นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่องของรัฐบาล

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
๒. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
๓. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
๕. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน
๖. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
๗. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑
๘. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ
๙. การแก้ไขปัญหา ยาเสพติด และสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
๑๐. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
๑๑. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
๑๒. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชนและการดำเนินการเพื่อแก้ไข

เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

สำหรับการกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ยึดวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในขณะที่การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่างๆ ของแผนพัฒนาฯ ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี ๒๕๗๙ ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน ๕ ปี โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่องค์การระหว่างประเทศกำหนดขึ้น อาทิ การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals : SDGs) ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เป็นต้น ส่วนแนวทางการพัฒนาได้บูรณาการนโยบายหรือประเด็นพัฒนาที่สำคัญของประเด็นการปฏิรูปประเทศ ๓๗ วาระ และไทยแลนด์ ๔.๐

การจัดทำแผน ขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผล เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งจากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และภาคการศึกษา ในทุกพื้นที่ของประเทศ เป็นกลไกประชารัฐที่รวมพลัง ให้สามารถกำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา รวมทั้งแผนงานโครงการสำคัญที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับภูมิสังคมและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปี

ยุทธศาสตร์หลัก

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์สนับสนุน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒. เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาคุณภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

๓. เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืนสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้นสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

๔. เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

๕. เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันทสมัย และมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคีการพัฒนา

๖. เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการพัฒนาภาคและเมืองเพื่อรองรับการพัฒนายกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิตและบริการใหม่

๗. เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทนำและสร้างสรรค์ในด้านการค้า การบริการ และการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก

เป้าหมายรวม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายรวมการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ประกอบด้วย

๑. คนไทยมีคุณ ลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติ และพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบ และทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย

๒. ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง ประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม กลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๔๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๕

๓. ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ มีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิต และบริการฐานความรู้ชั้นสูงใหม่ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และชุมชน รวมทั้งกระจายฐานการผลิต และการให้บริการสู่ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพ และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ ต่อปี และมีปัจจัยสนับสนุน อาทิ ระบบโลจิสติกส์ พลังงาน และการลงทุนวิจัย และพัฒนาที่เอื้อต่อการขยายตัวของภาคการผลิต และบริการ

๔. ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำโดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงาน และขนส่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติ มีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และรักษาคุณภาพน้ำ และคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๕. มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สัมคคีสร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ และความคิดในสังคมลดลง ปัญหาอาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัดและการลักลอบขนส่งสินค้า และค่านมนุษย์ลดลง มีความพร้อมที่ปกป้องประชาชนจากการก่อการร้าย และภัยพิบัติทางธรรมชาติประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ เกิดความเชื่อมโยงการขนส่ง โลจิสติกส์ห่วงโซ่มูลค่า เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก และอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุน และการส่งออกของไทยในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และอาเซียนสูงขึ้น

๖. มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใสตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน บทบาทภาครัฐในการให้บริการซึ่งภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ดีกว่าลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการ ปัญหาคอร์รัปชันลดลง และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐที่จัดทำโดยสถาบันการศึกษานานาชาติและอันดับความง่ายในการดำเนินธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐ และระบบงบประมาณมีประสิทธิภาพสูง ฐานภาษีกว้างขึ้น และดัชนีการรับรู้การทุจริตดีขึ้น รวมถึงมีบุคลากรภาครัฐที่มีความรู้ความสามารถ และปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

- แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

- แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (East Coast Southern Sub region) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภาคใต้ ฝั่งทะเลอ่าวไทย ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา ทำเลที่ตั้งมีความเกี่ยวข้องกับศูนย์กลางของความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรโบราณในอดีตของคาบสมุทรมลายู คือ อาณาจักรตามพรลิงค์ และอาณาจักรศรีวิชัย ซึ่งมีความสำคัญเป็นเส้นทางการเชื่อมโยงทางการค้า และการเผยแผ่ศาสนาจาก อินเดีย อาหรับ เปอร์เซีย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของความเจริญรุ่งเรืองในอดีตมากมาย ได้แก่ โบราณสถานเขาคา โบราณสถานโมคลาน และวัดพระบรมธาตุ จังหวัด นครศรีธรรมราช วัดพระบรมธาตุไชยา อำเภอไชยา แหล่งโบราณคดีเขาศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และวัดเขียน จังหวัดพัทลุง เป็นต้น ส่งผลให้มีการสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรม ประจำท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดมา จนถึงปัจจุบัน ได้แก่ **จังหวัดชุมพร** เช่น ประเพณีงานเทิดพระเกียรติเสด็จในกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์และงาน กาศาต งานประเพณีแห่พระแข่งเรือ งานโลกทะเลชุมพร งานแข่งขันเรือยาวขึ้นโขงชิงธงชิงถ้วยพระราชทานคลอง ในหลวง (หัววัง - พนังตัก) งานวันผลไม้หลังสวน ล่องแพอำเภอพะโต๊ะ งานส่งเสริมประเพณีขึ้นเบญจา งานขึ้นถ้ำ รับร้อ **จังหวัดสุราษฎร์ธานี** เช่น ประเพณีชักพระ หรือลากพระ กีฬาชนควาย งานวันเงาะโรงเรียน **จังหวัด นครศรีธรรมราช** เช่น ประเพณีสารทเดือนสิบ แห่ผ้าขึ้นธาตุ ลากพระ **จังหวัดพัทลุง** เช่น งานประเพณีแข่งโพน ลากพระ (ชักพระ) การละเล่นซัดต้มประเพณีชิงเปรต งานวันอนุรักษ์มรดกไทยและงานมหกรรมชิงแชมป์หนัง ตะลุง และโนรนาฏศิลป์เมืองใต้ และ **จังหวัดสงขลา** เช่น แหลมสิมิล่า สะพานติณสูลานนท์ ตลาดต้นหยง เป็นต้น

เป้าหมายการพัฒนา “พัฒนาการท่องเที่ยว การเกษตร อุตสาหกรรมชีวภาพ สู่ผลิตภัณฑ์และบริการ ที่มีคุณภาพ และมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนา การผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และไม้ผล
๒. พัฒนาการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ รวมถึงการปศุสัตว์ที่สามารถสร้างความโดดเด่น
๓. พัฒนาศูนย์บริการการท่องเที่ยว สร้างรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การบริหารจัดการ และสร้าง เครือข่ายการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด
๔. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด
๕. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และสภาพสังคมที่ดี

เป้าประสงค์รวม

๑. กลุ่มจังหวัดเป็นศูนย์กลาง การผลิตและแปรรูป ยาพารา ปาล์มน้ำมัน ของประเทศ
๒. เป็นกลุ่มจังหวัดชั้นนำด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่มีความ โดดเด่นในพื้นที่
๓. กลุ่มจังหวัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติ ที่มีคุณภาพ และมีความหลากหลาย ของรูปแบบการ ท่องเที่ยว
๔. มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของ กลุ่ม
๕. กลุ่มจังหวัดมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีสิ่งแวดล้อม สภาพสังคมที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการเกษตร (ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ สมุนไพร และไม้เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน และการค้าระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง โลจิสติกส์ เครือข่ายการสื่อสาร และ

พลังงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

- **ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด**

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๑.๑ แนวทางการคมนาคมและการขนส่ง ลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น ถนนที่ อปท.ควรดำเนินการ โดยระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ เพื่อจะได้ทราบวาถนออยู่ทีใด มีสภาพอย่างไร และต้องปรับปรุงเมื่อใด

๑.๒ แนวทางการสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการ บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ เพื่อแก้ไขปัญหา อุทกภัย และภัยแล้ง โดยระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ เพื่อวางแผนบำรุงรักษาและซ่อมแซมแหล่งน้ำการเกษตร อีกทั้งป้องกันการดำเนินการในพื้นที่ซ้ำซ้อน

๑.๓ แนวทางการผังเมืองและการควบคุมอาคาร

๒. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

๒.๑ แนวทางการส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ แนวทางสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

- การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพ สุขอนามัย และสภาพแวดล้อม

- การส่งเสริมและพัฒนาผู้พิการ สุขอนามัย และสภาพแวดล้อม

- การส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน อาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวัน

- การส่งเสริมด้านที่พักอาศัยให้แก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน หนีที่อยูอาศัย

- งานสิทธิมนุษยชน การรักษาสีที่ประชาชนควรได้รับอย่างเท่าเทียมกัน

๒.๓ แนวทางการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ โดยการส่งเสริมให้มี ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๔ แนวทางการสาธารณสุข การส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของประชาชน รวมถึงการสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ด้านการสาธารณสุข

๓. ยุทธศาสตร์การจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

๓.๑ แนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตย พัฒนาประชาธิปไตยภาคพลเมือง จัดทำระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อ การพัฒนาชุมชน ตลอดจนสร้างเครือข่ายความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพ

๓.๒ แนวทางการรักษาความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม ประenomข้อพิพาทและช่วยเหลือทางด้าน กฎหมาย

๓.๓ แนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- ส่งเสริมความรู้ในการจัดการสาธารณภัย

- ชักขอมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- จัดหาสถานที่ และอุปกรณ์ในการช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัย

๓.๔ แนวทางการรักษาความสงบเรียบร้อย สำรววจจุดที่เกิดเหตุร้าย ภัยจากกลุ่มมิจฉาชีพและหา มาตรการป้องกัน

๓.๕ แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด มาตรการในการป้องกันปัญหา โดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ส่งเสริมและสนับสนุนการบำบัด พนฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสพยาเสพติดให้คืนสู่สภาพปกติ

๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

๔.๑ แนวทางการส่งเสริมการลงทุน สร้างแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในชุมชน เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์พึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งสู่ Thailand ๔.๐

๔.๒ แนวทางการส่งเสริมการเกษตร ให้ความรู้ทางวิชาการ จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร จำหน่ายผลผลิต หาพันธมิตร และการบำรุงรักษาดิน

๔.๓ แนวทางการพาณิชยกรรม หาสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการค้าขาย และมาตรการสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้แก่กลุ่มผู้ค้าขาย และระเบียบการค้าเศรษฐกิจชายแดน

๔.๔ แนวทางด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

๕.๑ แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คุ้มครองดูแลบำรุงรักษาป่าและน้ำแบบบูรณาการ

๖. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖.๑ แนวทางการส่งเสริมการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างองค์ความรู้ให้แก่คนในท้องถิ่น

๖.๒ แนวทางการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และรักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

๖.๓ แนวทางการอนุรักษ์ ทำนุบำรุง รักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในพื้นที่

๗. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๗.๑ แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

๗.๒ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและการให้บริการประชาชน

๗.๓ แนวทางการส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในการพัฒนาท้องถิ่น

๗.๔ แนวทางการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๗.๕ แนวทางการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง

- เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยม
- สร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน
- รวมพลังแผ่นดินป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แผนพัฒนาจังหวัดชุมพร ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ชุมพรเป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งตั้งขึ้นเมื่อใดไม่มีหลักฐานแน่นอน แต่จากหลักฐานในกฎหมายตราสามดวงในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (สมัยกรุงศรีอยุธยา) สันนิษฐานไว้ว่าเมืองชุมพรมีอายุตราบจนถึงปัจจุบันกว่า ๖๐๐ ปีแล้ว โดยสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงเรียบเรียงความเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งเมืองชุมพรไว้ในตำนานเมืองระนอง ความตอนหนึ่งว่า “เมืองชุมพรประหลาดผิดจากเมืองอื่น ๆ ในแหลมมลายูที่ตั้งมาแต่โบราณ เช่น เมืองไชยา เมืองนครศรีธรรมราช เป็นต้นล้วนมีโบราณสถาน โบราณวัตถุปรากฏให้เห็นรู้ได้ว่าเป็นเมืองมาแต่โบราณ แต่เมืองชุมพรไม่พบโบราณสถานและโบราณวัตถุแต่อย่างใด อาจจะเป็นด้วยเหตุ ๒ ประการ คือ มีพื้นที่นาไม่พอกับคนประการหนึ่งและอีกประการหนึ่งตั้งอยู่ตรงคอคอดแหลมมลายู ซึ่งมักเป็นสมรภูมิรบพุ่งกันตรงนี้ จึงไม่สามารถสร้างเมืองถาวรไว้แต่ต้องรักษาไว้เป็นเมืองหน้าด่าน”

สำหรับชื่อ “เมืองชุมพร” สันนิษฐานว่ามาจาก คำว่า “ชุมนุมพล” เนื่องจากเป็นเมืองหน้าด่านการเดินทางทัพไม่ว่าจะมาจากฝ่ายเหนือหรือฝ่ายใต้ เข้ามาตั้งค่ายชุมนุมพลกันที่นี่ จึงเรียกจุดนี้ว่า “ชุมนุมพล” แต่ด้วยเหตุที่คน

ภาคใต้ขอบพุดค าสั้นๆ จึงตัดค ากลางออกเหลือเพียง “ชุมพล” และต่อมาเพี้ยนเป็น “ชุมพร” อีกประการหนึ่งในการเดินทางไปรบทัพจับศึกของแม่ทัพนายกองสมัยโบราณเมื่อจะเคลื่อนพลต้องท าทิธีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอให้ได้รับชัยชนะในการสู้รบเป็นการบำรุงขวัญทหารในสถานที่ชุมนุมเพื่อรับพร เช่นนี้ตรงกับความหมาย “ชุมนุมพร” หรือ “ประชุมพร” ซึ่งทั้งสองคำนี้อาจเป็นต้นเหตุของคำว่า “ชุมพร” เช่นเดียวกัน แต่อีกทางหนึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะได้อาจมาจากชื่อพันธุ์ไม้ธรรมชาติในท้องถิ่นเช่นเดียวกับชื่อท้องที่ทั่ว ๆ ไป เพราะที่ตั้งเมืองเดิมบนฝั่งทำนน้ำชุมพรมีต้นมะเดื่อชุมพรขึ้นอยู่มากมาย ต้นมะเดื่อชุมพรจึงเป็นสัญลักษณ์ประจำเมืองอยู่ในตราจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“ชุมพรเมืองน่าอยู่ บนพื้นฐานการเกษตรกรรม และการท่องเที่ยวคุณภาพ เชื่อมโยงการพัฒนาสองฝั่งทะเล”

การกำหนดตำแหน่งในการพัฒนาจังหวัด (Positioning) การกำหนดตำแหน่งในการพัฒนาจังหวัด (Positioning) จังหวัดได้วิเคราะห์ศักยภาพ และอุปสรรคในแผนพัฒนาจังหวัดโดยนำเอาข้อมูลข้อเท็จจริงผ่านกระบวนการวิเคราะห์โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ประกอบด้วย ภาครัฐราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ประกอบกับพิจารณาปัญหา และความต้องการในการพัฒนาของพื้นที่ (Area) อำเภอต่าง ๆ และได้ร่วมกันกำหนดตำแหน่งการพัฒนา จังหวัดชุมพร “การพัฒนาการเกษตร ควบคู่การท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ” และได้กำหนดประเด็นการพัฒนา จังหวัดเป็น ๕ ด้าน ประกอบด้วย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการเกษตรสู่การเกษตรคุณภาพ และเกษตรทันสมัย

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันบนพื้นฐานการผลิตเชิงคุณภาพและเกษตรปลอดภัย

(๒) เพื่อประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการผลิต แปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัด

(๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัดเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง

แนวทางการพัฒนา

(๑) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต แปรรูป และการบริหารจัดการการตลาดสินค้าเกษตร

(๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ในการผลิต แปรรูป และการตลาด ของสินค้าเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำ และเป็นประตูสู่การท่องเที่ยวฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร เพื่อรองรับการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

(๒) เพื่อให้จังหวัดชุมพร เป็นประตูสู่การท่องเที่ยวฝั่งอ่าวไทย และอันดามัน

ตัวชี้วัด

(๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง

แนวทางการพัฒนา

(๑) การปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว และ การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

(๒) การพัฒนา/ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการท่องเที่ยว

(๓) พัฒนาระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

(๔) พัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม และโลจิสติกส์

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม ระบบและการบริหารโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของจังหวัด

ตัวชี้วัด

(๑) จำนวนสายทางที่ได้รับการปรับปรุง

แนวทางการพัฒนา

(๑) พัฒนา/ปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการคมนาคม การท่องเที่ยว และการเกษตร

(๒) พัฒนาระบบสาธารณสุขปศุสัตว์

(๓) วางโครงสร้างพื้นฐาน และการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์

(๔) พัฒนาพลังงานทดแทน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมให้มีความมั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพคน ครอบครัว ชุมชนและสังคมที่มีคุณภาพ

(๒) พัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี (มีอาชีพ มีการศึกษาดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีสุขภาพที่ดี และมีสิทธิ สวัสดิการที่ดี)

ตัวชี้วัด

(๑) จำนวนหมู่บ้านที่ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นรูปธรรม

(๒) ร้อยละของผู้สูงอายุและคนพิการ และประชาชนทั่วไปที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพพัฒนาอาชีพ และทักษะการทำงานที่เพิ่มขึ้นจากฐานเดิม (base line)

(๓) ร้อยละที่ลดลงของสถิติคดีอาญาต่อปี

แนวทางการพัฒนา

(๑) ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาและแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๓) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคน ชุมชน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๔) สร้างความรู้ ความเข้าใจในด้าน การดูแลสุขภาพ

(๕) พัฒนามาตรการทางกฎหมาย การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อลดอาชญากรรมต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

ส่วนร่วม

ตัวชี้วัด

(๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ป่าในจังหวัดต่อปี

(๒) ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานต่อปีเฉลี่ยต่อครัวเรือนลดลงร้อยละ ๕ ต่อปีเมื่อเทียบกับปีฐาน

แนวทางการพัฒนา

(๑) พัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชน (ภาคประชาชน/ภาคประชาสังคม/ชุมชน) ร่วมกับภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขตลอดจนสร้างเครือข่ายอนุรักษ์ พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) ป้องกัน สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล

(๓) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ เช่น ทางคมนาคมและการขนส่งทางทะเลเบียนทางหลวงท้องถิ่น ถนนที่ อปท.ควรดำเนินการ ทางสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย และภัยแล้ง แนวทางการผังเมืองและการควบคุมอาคาร

๒. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณภาพชีวิต เช่น ทางการส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนตามแนวทางการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแนวทางการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบ แนวทางการสาธารณสุข การส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของประชาชน ฯลฯ

๓. ยุทธศาสตร์การจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น แนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตย ทางการรักษาความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม แนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ

๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว เช่น การส่งเสริมการลงทุน การส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

๖. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการสร้างธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๒.๕ ความเชื่อมโยงเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของเทศบาลตำบลท่ามะปลา มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศ ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดชุมพร แผนยุทธศาสตร์จังหวัดชุมพร กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชุมพร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่ามะปลา อย่างมีประสิทธิภาพและมุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาแก่ประชาชนเป็นสำคัญ ตลอดจนเพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นเครื่องมือในการวางแผนพัฒนาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ สามารถแก้ไขปัญหา และสร้างความผาสุกแก่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

๒.๖ ตัวชี้วัด

ความสำเร็จในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อนำมาจัดทำเทศบาลัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๒.๗ เป้าหมาย

๑. เป็นเมืองแห่งการค้า การลงทุน เป็นเขตเศรษฐกิจ
๒. เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว เป็นเมืองที่น่าอยู่ น่ามอง สะอาด สวยงามและทันสมัยด้วยเทคโนโลยี เป็นเมืองที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวและประชาชน
๓. มีการพัฒนาด้านการศึกษาในทุกระดับ
๔. ประชาชนทุกกลุ่มวัยเข้าถึงการให้บริการของเทศบาล ฯ ในทุกด้าน อย่างรวดเร็ว
๕. มีสนามกีฬากลางที่ได้มาตรฐาน รองรับการแข่งขันกีฬาในทุกระดับ
๖. มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบและมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกับทุกภาคส่วน
๘. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และองค์กรที่มีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓.การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลท่ามะปราง

- การวิเคราะห์กรอบจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร มีดังนี้

จุดแข็ง

๑. เป็นองค์กรที่สามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๒. ประชากรร้อยละ ๗๐ ของจังหวัดชุมพรประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนยางพารา ปาลม น้ำมันกาแฟ และสวนผลไม้ รวมทั้งประกอบอาชีพประมง

๓. มีต้นแบบของชุมชนเข้มแข็งที่สามารถบริหารจัดการชุมชนได้เองรวมทั้งมีศูนย์เรียนรู้ทางด้าน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. จังหวัดชุมพรมีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายที่มีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ

๕. มีทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย

จุดอ่อน

๑. ท้องถิ่นมีงบประมาณไม่เพียงพอกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น

๒. การบริหารงบประมาณยังไม่สามารถกระจายงบประมาณเพื่อบริหารงานและพัฒนาได้ครอบคลุมการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน

๓. มีพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยและภัยแล้งซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิตการเกษตร และคุณภาพชีวิตของประชาชน

๔. การพัฒนาทางด้านการเกษตรขาดการบูรณาการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (เกษตรกร ภาคเอกชน และภาครัฐ) ทำให้การพัฒนาศักยภาพและการแก้ไขปัญหาไม่เป็นรูปธรรมและขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

๕. ขาดการพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร ระบบการขนส่งสินค้า/โลจิสติกส์เพื่อการกระจายสินค้าได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โอกาส

๑. การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้ขนาดตลาดสินค้าการเกษตรใหญ่ขึ้น

๒. นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น ให้อิสระแก่ท้องถิ่นในการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น

๓. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน และด้านอาหารปลอดภัย

๔. แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ให้ความสำคัญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. กฎหมายเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ

๖. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดบริการสาธารณะของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

๗. นโยบายรัฐบาลในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ OTOP ให้แต่ละชุมชนสามารถไขทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นพัฒนาสินค้าชุมชนสู่ระดับสากล

โอกาส

๑. การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้ขนาดตลาดสินค้าการเกษตรใหญ่ขึ้น

๒. นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น ให้อิสระแกท้องถิ่นในการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น

๓. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน และด้านอาหารปลอดภัย

๔. แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ให้ความสำคัญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. กฎหมายเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านต่างๆ

๖. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดบริการสาธารณะของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

๗. นโยบายรัฐบาลในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ OTOP ให้แต่ละชุมชนสามารถให้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นพัฒนาสินค้าชุมชนสู่ระดับสากล

อุปสรรค

๑. นโยบายการแก้ไขปัญหาด้านราคาสินค้าเกษตรไม่มีความชัดเจนและไม่เป็นรูปธรรม

๒. ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดชุมพร

๓. การเกิดปัญหาภัยธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น

๔. การเปลี่ยนแปลงของสภาวะโลกไม่สามารถควบคุมและคาดคะเนได้ ทำให้สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีพและการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมที่ต้องพึ่งพาธรรมชาติ

๕. ผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานและอาจเกิดโรคระบาด

๖. กระแสวัฒนธรรมต่างประเทศเข้ามาทางสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ทำให้วิถีชีวิตชุมชนเปลี่ยนไป เกิดปัญหาสังคม เช่น ดิตเกมส์ เล่นการพนัน และมีพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลต่อสุขภาพอนามัย เช่น โรคอ้วน ความดัน โรคหัวใจ

- การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

การพิจารณาข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภาครัฐและความมั่นคง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและบริบทการพัฒนาสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องปรากฏผล ดังนี้

ชุมพรเป็นจังหวัดที่มีความมั่นคงด้านอาหาร (อาหารทะเลผลไม้) มีความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่เหมาะสมทำการเกษตร มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวหลากหลายทั้งทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม มีแหล่งรวบรวมสินค้าเกษตร มีภูมิปัญญา ทักษะหลากหลายทั้งด้านการเกษตรและประวัติศาสตร์ เป็น Gateway เชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างอันดามัน และอ่าวไทย เป็นสังคมเอื้ออาทร รักสงบ ค่าครองชีพทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ขาดการเข้าถึงงานวิจัย/นวัตกรรม และการนำมาใช้ประโยชน์ ขาดการบริหารจัดการน้ำ การพึ่งพาแรงงานต่างด้าวมากเกินไป ขาดการพัฒนาต่อยอดและใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว ขาดการถ่ายทอดทักษะภูมิปัญญา ขาดการอนุรักษ์พันธุทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว มีการพึ่งพาเศรษฐกิจด้านการเกษตรเป็นหลัก ขาดการบริหารจัดการด้านท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งจังหวัดชุมพรไม่ใช่จุดหมายหลักของการท่องเที่ยวและพักผ่อน ซึ่งโอกาสในการพัฒนา มีมาหลายรูปแบบ เช่น วิถีการกินอาหารโลก การพัฒนารถไฟทางคู่และรถไฟความเร็วปานกลาง ความต้องการของผู้บริโภคในทิศทางอาหารปลอดภัยและมีคุณภาพเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลผลิตได้ นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นของรัฐบาล แต่ก็มีอุปสรรคดังนี้ ขาดการวิจัย และการนำไปใช้ประโยชน์ รวมถึงถึง ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจาก Climate Change (ความแปรปรวนของสภาพอากาศ) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตรทรัพยากรทางทะเล และทรัพยากรป่าไม้ อีกทั้งสภาวะชะลอตัวทางเศรษฐกิจซึ่ง

ไม่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของโลก มีการเคลื่อนย้าย แรงงานสูง (แรงงานคุณภาพย้าย ออก, แรงงานด้อยคุณภาพย้ายเข้า) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้นับเป็นอุปสรรคที่เราไม่สามารถควบคุมได้

จากการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลท่ามะปลา และข้อมูลพื้นฐานการพัฒนา ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้หลักการ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis) / Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่สาย อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสในการพัฒนาในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการประเมินถึงโอกาสและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัดอันเป็นภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของท้องถิ่น อันสภาวะแวดล้อมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อพิจารณาศักยภาพการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่ามะปลา ดังข้างต้น

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

การพิจารณาข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภาครัฐและความมั่นคง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและบริบทการพัฒนาสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของปรากฏผล ดังนี้

ชุมพรเป็นจังหวัดที่มีความมั่นคงด้านอาหาร (อาหารทะเลผลไม้) มีความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่เหมาะสมทำการเกษตร มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม มีแหล่งรวบรวมสินค้าเกษตร มีภูมิปัญญา ทักษะหลากหลายทั้งด้านการเกษตรและประวัติศาสตร์ เป็น Gateway เชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างอันดามัน และอ่าวไทย เป็นสังคมเอื้ออาหาร รักสงบ ค่าครองชีพทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ขาดการเข้าถึงงานวิจัย/นวัตกรรม และการนำมาใช้ประโยชน์ ขาดการบริหารจัดการน้ำ การพึ่งพาแรงงานต่างด้าวมากเกินไป ขาดการพัฒนาต่อยอดและใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว ขาดการถ่ายทอดทักษะภูมิปัญญา ขาดการอนุรักษ์พันธุทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว มีการพึ่งพาเศรษฐกิจด้านการเกษตรเป็นหลัก ขาดการบริหารจัดการด้านท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งจังหวัดชุมพรไม่ใช่จุดหมายหลักของการท่องเที่ยวและพักผ่อน ซึ่งโอกาสในการพัฒนา มีมาหลายรูปแบบ เช่น วิฤตการณ์อาหารโลก การพัฒนารถไฟทางคู่และรถไฟความเร็วปานกลาง ความต้องการของผู้บริโภคในทิศทางอาหารปลอดภัยและมีคุณภาพเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลผลิตได้ นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นของรัฐบาล แต่ก็มีอุปสรรคดังนี้ ขาดการวิจัย และการนำไปใช้ประโยชน์ รวมไปถึง ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจาก Climate Change (ความแปรปรวนของสภาพอากาศ) ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิตภาคการเกษตรทรัพยากรทางทะเล และทรัพยากรป่าไม้ อีกทั้งสภาวะชะลอตัวทางเศรษฐกิจซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของโลก มีการเคลื่อนย้าย แรงงานสูง (แรงงานคุณภาพย้าย ออก, แรงงานด้อยคุณภาพย้ายเข้า) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้นับเป็นอุปสรรคที่เราไม่สามารถควบคุมได้ เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของเทศบาลตำบลท่ามะปลา จึงได้จัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อรองรับกับสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลท่ามะปลา ทั้ง ๗ ยุทธศาสตร์

เร่งด่วน
ท่ามะปลา

๑. ยุทธศาสตร์เชิงรุก ๗ ด้าน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในเขตพื้นที่โดย

๑.๑. แนวทางการแก้ไขปัญหาบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล

๒. ยุทธศาสตร์เพิ่มขีดความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค เพื่อสนับสนุน ประตูทองสู่การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

๒.๑. แนวทางการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๒.๒. แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจการค้า

๒.๓. แนวทางการพัฒนางานด้านผังเมือง และงานควบคุมอาคาร

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต เพื่อให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข

๓.๑. แนวทางการพัฒนาด้านการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓.๒. แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์

๓.๓. แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชน

๓.๔. แนวทางการพัฒนาด้านการบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชน

๔.๑. แนวทางการพัฒนาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔.๒. แนวทางการพัฒนาด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สินของประชาชน

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการกีฬา

๕.๑. แนวทางการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุน

๕.๒. แนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๕.๓. แนวทางการพัฒนาด้านการกีฬาและนันทนาการ

๕.๔. แนวทางการพัฒนาด้านส่งเสริมรายได้ให้กับประชาชน

๖. ยุทธศาสตร์การจัดการด้านการสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตรกับประชาชน

๖.๑. แนวทางการพัฒนาด้านการสาธารณสุข

๖.๒. แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการขยะมูลฝอย การบำบัดน้ำเสียให้ถูกสุขลักษณะ

๖.๒. แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรคุณธรรม และการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนของสังคม

๗.๑. แนวทางการพัฒนาด้านพัฒนาศักยภาพบุคลากรและพัฒนาองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

๗.๒. แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

๗.๓. แนวทางการพัฒนาด้านการบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๗.๔. แนวทางการพัฒนาด้านการเงิน การคลัง การจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพ

๗.๕. แนวทางการพัฒนาด้านระบบสารสนเทศให้บริการประชาชนที่ทันสมัย

ส่วนที่ ๓
การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ด้านการเศรษฐกิจ	แผนงานตสาหกรรมและการโยธา	กองช่าง	ทต.ท่ามะปลา
๒	การพัฒนาด้านสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา แผนงานสาธารณสุข แผนงานสังคมสงเคราะห์ แผนงานเคหะและชุมชน แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	งานการศึกษา สำนักปลัดฯ	ทต.ท่ามะปลา
๓	การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สำนักปลัด	ทต.ท่ามะปลา
๔	การพัฒนาการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว	ด้านการเศรษฐกิจ	แผนงานตสาหกรรมและการโยธาแผนงานการเกษตร	กองช่าง สำนักปลัดฯ	ทต.ท่ามะปลา
๕	การพัฒนาบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ด้านบริการชุมชนและสังคมด้านการเศรษฐกิจ	แผนงานเคหะและชุมชน แผนงานการเกษตร	กองช่าง สำนักปลัดฯ	ทต.ท่ามะปลา
๖	การพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ	กองการศึกษา สำนักปลัดฯ	ทต.ท่ามะปลา
๗	การพัฒนาด้านสาธารณสุข	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานสาธารณสุข	สำนักปลัดฯ	ทต.ท่ามะปลา
๘	การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร	ด้านบริหารทั่วไป	แผนงานบริหารทั่วไป	ทุกกอง	ทต.ท่ามะปลา

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

การบริหารงานที่ประสบความสำเร็จนั้น ส่วนหนึ่งมาจากการนำนวัตกรรม (Innovation) และกระบวนการบริหารใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในองค์กร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การติดตามและประเมินผลก็เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงาน ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานและประเมินผลความสำเร็จของงาน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขปัญหาร่วมกันให้บรรลุเป้าหมาย จึงต้องมีการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กรว่าอยู่ในระดับใด เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่

๔.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

กระบวนการของแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีองค์ประกอบ ๓ ส่วน คือ การวางแผน (Planning) การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation) และการติดตามประเมินผล (Monitor and Evaluation) ฉะนั้นการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์สามารถดำเนินการได้ดังนี้

๑. ติดตามและประเมินผลกระบวนการ (Process) จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยตรวจสอบกระบวนการดำเนินการว่าเป็นไปตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกรอบในการปฏิบัติงานติดตามและประเมินผล

๒. ติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานตามนโยบายของเทศบาล เป็นการประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยออกแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชน

๔.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ

เป็นการประเมินผลที่ช่วยให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานว่าแผนงานหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมาย หากมีความล่าช้ามีสาเหตุมาจากอะไร สมควรที่จะได้รับการแก้ไขด้วยวิธีการใด เพื่อให้โครงการดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ และยังเป็นเครื่องมือชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ โดยมีประเด็นในการติดตามประเมินผลคือ

๑. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีตัวชี้วัดเชิงปริมาณ คุณภาพ ความพึงพอใจ และขั้นตอนการดำเนินงานซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการจะเป็นผู้กำหนดตัวชี้วัด

๒. การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการดำเนินงานประจำปีและเพิ่มเติม

ทั้งนี้เทศบาลตำบลท่ามะปลา จะนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลโครงการ มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ

ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

๑. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑.๒ แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ

๒. ประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา

๓. ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพ

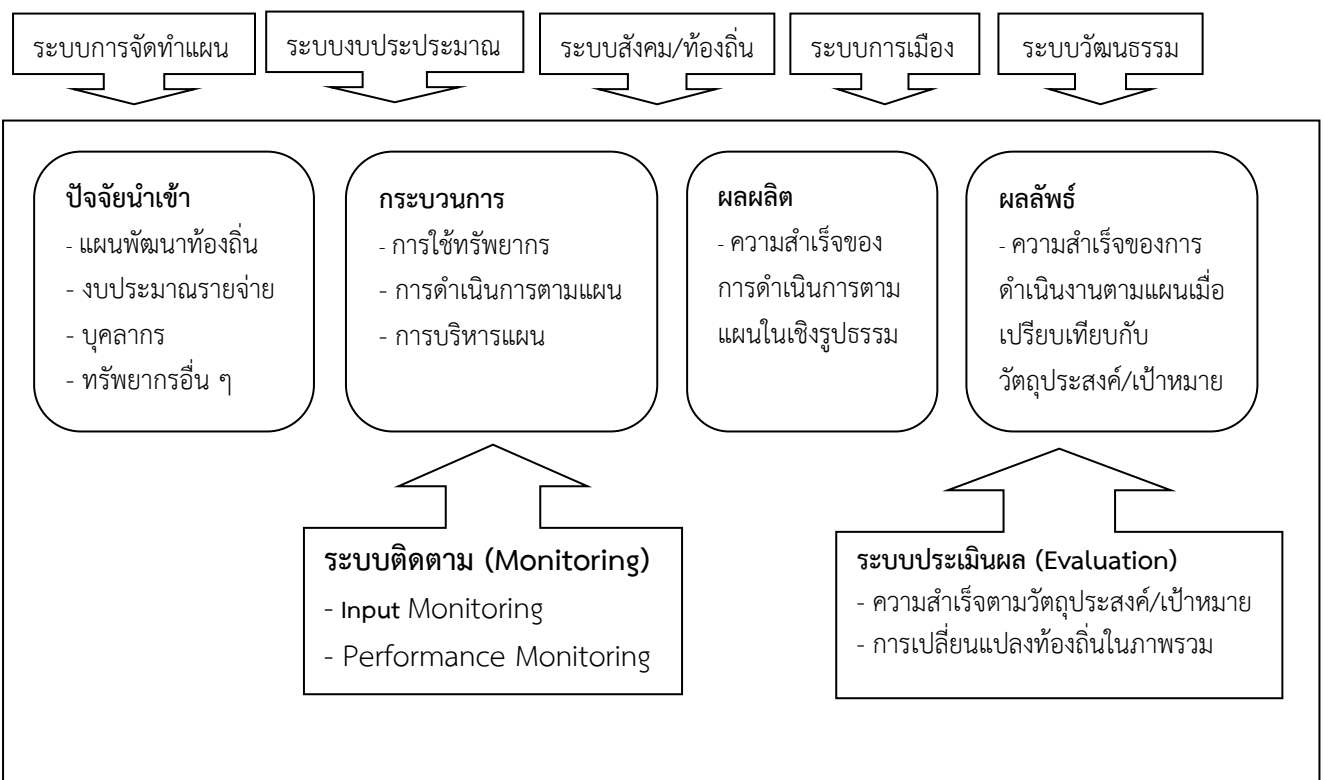
เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด

การติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้มีเกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria) และ ตัวชี้วัด (Indicators) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินให้เกิดความชัดเจน เป็นระบบมีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด ดังนี้

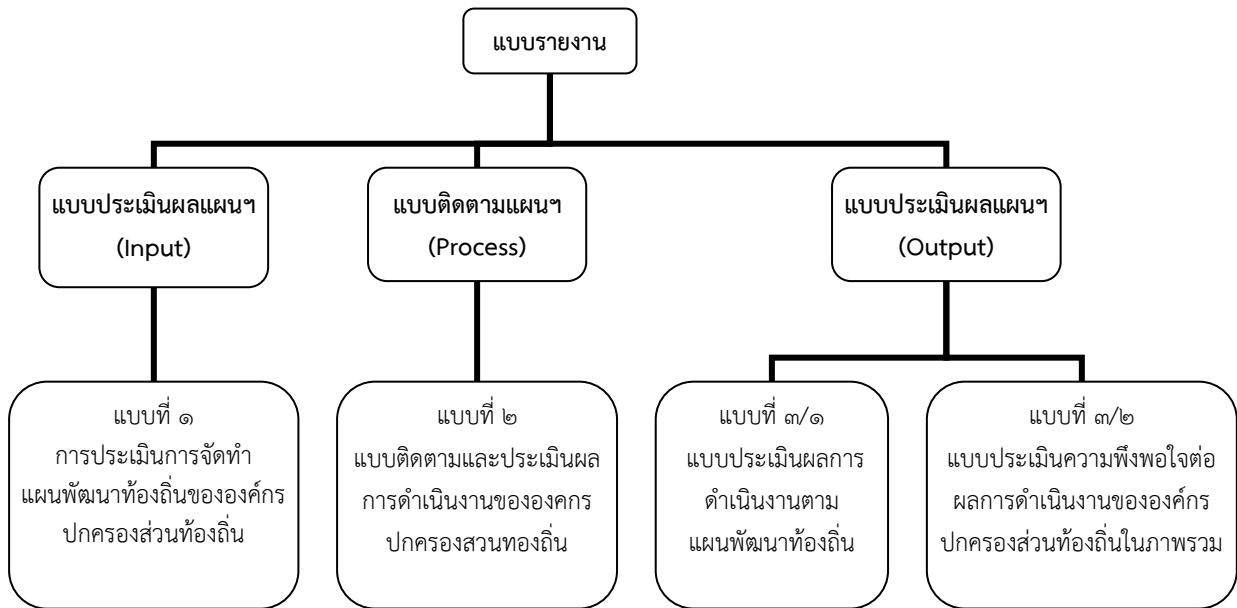
เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria)	ตัวชี้วัด (Indicators)	กรอบตัวแปร (Attributes)
สัมฤทธิ์ผล และการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ	ผลผลิต ผลลัพธ์	ผลต่างระหว่างจำนวนโครงการที่แล้วเสร็จกับจำนวนโครงการทั้ง
การสนองตอบความต้องการของประชาชน	ระดับความพึงพอใจ	สัดส่วนของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่พึงพอใจและไม่พอใจ ผลสะท้อนกลับ

ระบบติดตาม และประเมินผลแผนการพัฒนารองครุปกครองส่วนท้องถิ่น

การวางระบบติดตาม และประเมินผลแผนการพัฒนารองครุปกครองส่วนท้องถิ่นมีสมมุติฐานว่าระบบติดตามและประเมินผลไม่อาจแยกตัวเองออกจากระบบการบริหารแผนทั้งหมด ดังนั้นระบบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นก่อน หน้าที่แผนพัฒนาจะดำเนินการจึงเป็นเหมือนบริบทที่ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการบริหารแผน และจะส่งผลกระทบต่อติดตาม และประเมินผลด้วยเช่นกัน ดังนั้น ระบบติดตามและประเมินผลครั้งนี้สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

๔.๓ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น

๔.๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

เทศบาลตำบลท่ามะปลา ได้จัดบริการสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา เศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น ทั้งนี้ มุ่งหวังให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ในส่วนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ผลผลิตของโครงการ/กิจกรรม (output) ได้ก่อให้เกิดผลกระทบ (impact) ทั้ง ๓ ระดับ คือ ระยะสั้น สามารถเห็นผลสำเร็จได้ทันทีเมื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมแล้วเสร็จ ระยะกลาง และระยะยาวต้องใช้เวลาในการพัฒนา และดำเนินการ โดยในอนาคตเทศบาลตำบลท่ามะปลาได้วางแผนการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้าน	แนวทางการพัฒนาในอนาคต
๑. โครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เหมาะสมและเพียงพอในพื้นที่ตำบลท่ามะปลาสามารถพัฒนาพื้นที่ตำบลท่ามะปลาให้มีความเจริญและรองรับการขยายตัวของเมือง - บูรณาการจัดระเบียบสายไฟ, สายโทรศัพท์, ติดตั้ง CCTV ร่วมกับ ไฟฟ้าฯ, องค์กรโทรศัพท์ต่างๆและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - พัฒนาระบบการให้บริการน้ำประปา และน้ำเพื่อการเกษตรให้ครอบคลุมพื้นที่, พัฒนาคุณภาพน้ำประปาให้เป็นน้ำประปาดื่มได้

ด้าน	แนวทางการพัฒนาในอนาคต
๒. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - มีการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ สร้างจิตสำนึกในการทิ้งขยะ และส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ภายในครอบครัว รวมถึงพัฒนาการแปลงขยะให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ - ปรับปรุง และพัฒนาสวนสาธารณะ พร้อมดูแลรักษา รวมถึงการดูแลรักษาพื้นที่ป่า ให้เป็นลักษณะสวนล้อมเมือง - การบริหารจัดการระบบน้ำเสีย ในพื้นที่ตำบลท่ามะปลา ทั้งจากโรงงาน ร้านค้า และครัวเรือน
๓. การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาและอุปกรณ์การเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยรวมทั้งพัฒนาหลักสูตรที่ได้มาตรฐานการกับหลักสูตรท้องถิ่นสามารถจัดการเรียนการสอนให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นเลิศ - เสริมสร้างความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันภายใต้หลักบวร
๔. กีฬาและนันทนาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง และซ่อมแซมลานกีฬา ติดตั้งเครื่องออกกำลังกายภายในชุมชน พื้นที่สาธารณะ
๕. สุขภาวะและคุณภาพชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงสถานประกอบการให้มีมาตรฐานผ่านเกณฑ์หลักสุขาภิบาลและมีการสุ่มตรวจคุณภาพอาหารอย่างต่อเนื่อง ผู้บริโภคได้รับบริโภคอาหารที่สะอาดไม่มีสารปนเปื้อนที่เกิดอันตรายแก่ชีวิต - การรณรงค์ป้องกันโรคไข้เลือดออก โรคระบาดที่เกิดขึ้นใหม่ ทั้งในชุมชนและสถานศึกษาเพิ่มมาตรการดูแลและสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ให้แก่เด็กและเยาวชนให้รู้เท่าทันถึงโทษและรูปแบบการเผยแพร่โรคระบาด รวมถึงวิธีการหลีกเลี่ยง โดยตั้งเป้าหมายให้โรงเรียนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลท่ามะปลาเป็นโรงเรียนปลอดยาเสพติด - ให้การดูแลช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสผู้พิการอย่างทั่วถึงได้มาตรฐานและมีความเท่าเทียม - เตรียมความพร้อมสำหรับผู้ที่เข้าสู่วัยสูงผู้สูงอายุและสนับสนุนการดำเนินงานองค์กรสูงอายุ - เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชน ด้วยการติดตั้ง CCTV ไฟส่องสว่างบริเวณจุดเสี่ยงเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ตลอด ๒๔ ชั่วโมง - เพิ่มสักเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่งานป้องกันและเสริมสร้างเครือข่ายรักษาความปลอดภัยทั้งในหน่วยงานภาครัฐและประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่

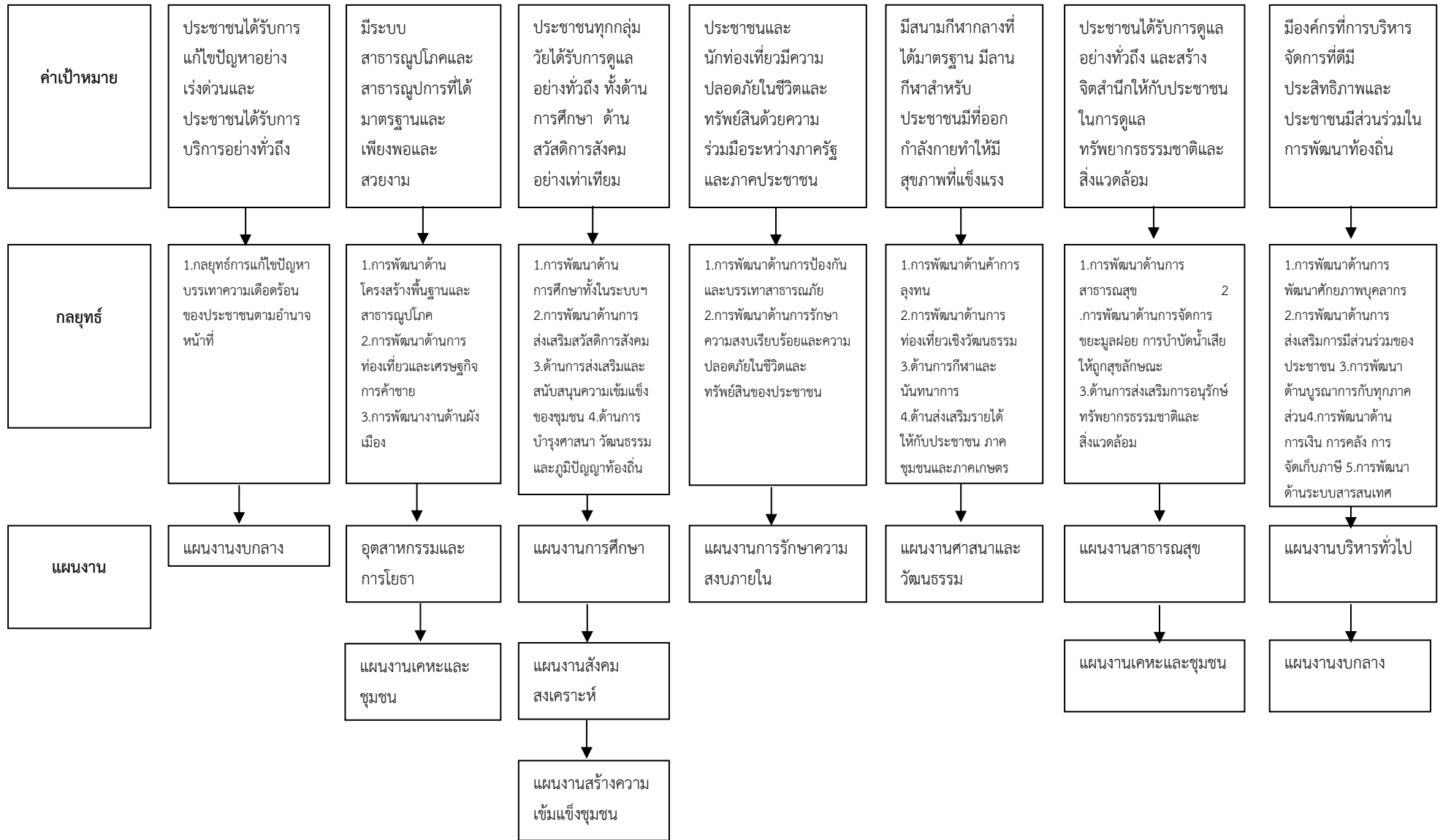
ด้าน	แนวทางการพัฒนาในอนาคต
๖. การบริหารงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น - พัฒนาระบบการจัดเก็บภาษีเพิ่มมาตรการและวางแผนการจัดเก็บภาษีให้เป็นไปตามเป้าหมาย - เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆของเทศบาลให้ครอบคลุมและทั่วถึงและเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เช่นเสียงตามสายจอ LED เว็บไซต์สื่อโซเชียล

๔.๔.๒ ขอสังเกต ขอเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

หากพิจารณากระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นพบว่าในขั้นตอนการจัดทำแผนนั้นเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมถึงหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย โดยคำนึงถึงหลักประชารัฐผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ ในส่วนของการนำแผนไปสู่การปฏิบัติรอบปีที่ผ่านมามีพบว่าการดำเนินงานบางโครงการ /กิจกรรม ยังเกิดความล่าช้าไม่ปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานโดยเฉพาะโครงการซ่อม/สร้างถนน อันเนื่องจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก และสุดท้ายการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ในทางปฏิบัติเทศบาลตำบลท่ามะปรางได้ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เป็นประจำทุก ๆ เดือน เพื่อให้ทราบสถานการณ์ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ว่าอยู่ในขั้นตอนใด เป็นไปทำแผนการดำเนินงานหรือไม่ มีอุปสรรคหรือปัญหาอย่างไร พร้อมจัดทำรายงานเสนอให้ผู้บริหารได้รับทราบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความล่าช้าในขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ ให้สามารถอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อความต้องการแก่ประชาชนให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3.3 แผนผังยุทธศาสตร์ (Strategic map)

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลท่ามะปลา

โครงสร้างความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566 – 2570

